

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

Jan Joest: A samáriai asszony

Huszonötödik évfolyam
2014. február

2

Tartalom

Prédikáció a címlap témájára

Kurta Bozsena: Kútvíz és Élő Víz. János 4,3–30	63
--	----

Vasárnapi prédikációk

Apjok Artur: Önmagunk helyett – egymást szeressük. János 13,35	67
Galambfalvi Márton: Jöjj szívembe, Krisztusom! János 1,35–42	70
Keresztúriné Gábor Erzsébet: Mire lennél képes Krisztussal? 1Korinthus 9,24–25	73
Szatmári Elemér: A születésétől vak ember meggyógyítása. János 9,39–41	75

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor: Jézus példázatai. Egy hitelezőnek két adása volt. Lukács 7,41–42	79
---	----

Esketési prédikációvázlat a magyarországi homiletikai irodalomból

Dr. Boross Géza: Lásd, hited tőle mit várhat! 11. Isten ráadásai. Róma 8,32	85
--	----

Prédikációsorozat a Sámuel második könyve alapján

Sebestyén László Ede: Akiben soha nem fogsz csalódní. 2Sámuel 20,9–10a	86
A félmegoldások útján. 2Sámuel 21,1–14	88
Él az Úr! 2Sámuel 22,47	90
Az ember, akit használni tud az Úr, és a mihaszna ember. 2Sámuel 23,1–7	91
A hűséges vitézek. 2Sámuel 23,8–39	93
A drága áldozat. 2Sámuel 24,18–25	95

A Genezáret partján

Gyökössy Endre: Akarsz-e meggyógyulni? VIII. Akarsz-e meggyógyulni hamis gyászból?	97
---	----

Alkalmi prédikációk

Temetési igehirdetés

Csiki Mihály Levente: Az Úrra nézni szüntelen. Zsoltárok 16,8	100
---	-----

A 2013-as szavatai egyházkerületi lelkesi értekezleten elhangzott prédikációk

Kali Tünde: Változzatok el a ti elmétek megújulása által... Róma 12,2	101
Kozma Zsolt: A régi és az új. Ézsaiás 43,3.15–21	103

A címlapon Jan Joest (1455–1519) *A samáriai asszony* című festménye.

A hátlapon Siklós József *Samáriai asszony* című verse.

Prédikáció a címlap témájára

Kurta Bozsena

Kolozsvár

Kútvíz és Élő Víz

Alapige: János 4,3–30

Bibliaolvasás: Máté 10,1–7; Az apostolok cselekedetei 1,1–9

Hála legyen az Úrnak, ha már sokszor volt részed a Vele való találkozásokban! Lehet azonban, hogy éppen az a valaki vagy, aki sokszor kerested már Istent a magad módján – egy-egy fohászbán, imában, vallásos szokások megtartásával, azzal, hogy minden áldott alkalommal eljössz az istentiszteletre. Talán hosszú időszak telt el úgy az életedből, hogy minden reggel azzal az elhatározással ébredtél, hogy ma mindent Isten tetszése szerint teszel, de már korán reggel be kellett látnod: ez nem az a nap, amikor kiérdemled magadnak Isten elismerését. Érezted, hogy még távolabb kerülsz Attól, Aki után olyan megmagyarázhatatlanul vágyakoztál, Akitől vártad, hogy életedet maradandó és értékes tartalommal töltsse meg.

A mai történetben két egymással ellenségeskedő nép jelenik meg, akik semmi szín alatt sem voltak hajlandók közösséget vállalni egymással. Az egyik a samáriai, a másik a zsidó. Mind a kettő Messiást vár. Megoldást vár a politikában, megváltást vár vallási értelemben, megoldást vár egzisztenciális kérdéseire. Ebben az egyben közösek, minden egyébben ellenségesek! Sőt, ha egy magára valamit is adó zsidónak Júdeából Galileába kell mennie, nem a Samáriát átszelő rövidebb utat választja, hanem kikerüli egész Samáriát. Ki az oka ennek az áldatlan állapotnak? – kérdezhetjük. Az, hogy Samária népe elszakadt a júdeai zsidóságtól, de elszakadt a tiszta istenismerettől és az Isten által meghagyott életformától is. Idegen népekkel keveredett, idegen vallások hitét keverte a sajátjába. Alázattal, de bátran állíthatjuk, hogy hűtlennek bizonyult Isten szemében, és nem véletlenül lett kirekesztő velük szemben a vallási értelemben tisztának számító zsidóság, amely Isten parancsa szerint nem keveredhetett pogány vagy félpogány népekkel. A zsidók ujjal mutogattak a samáriaiakra, mint az Istennel szembeni hűtlenség példáira – és ettől még jobbaknak, tökéletesebbeknek érezték magukat Isten előtt. Nos, ezért kerülték ki nagy ívben a samáriaiaknak még a földjét is a magukat istenfélőknek tartó zsidók.

A legistenfélőbb, a tökéletes zsidó, Isten fő kiválasztottja, a bűntelen Jézus ugyancsak Júdeából igyekezett Galileába. Amit tesz, minden zsidó számára megbotránkoztató: Samárián ment keresztül! Igaz, hogy amikor a tizenkettőt földi élete során kiküldte, egyelőre eltiltotta őket Samáriától, ő maga mégis elment oda tanítványai kíséretében. Azt olvassuk az Igében, hogy Jézusnak Samárián **KELLETT** átmennie. De biztosan nem azért, mert az ott átvezető út volt a legrövidebb! Egészen más miatt **KELLETT** arra mennie! És nem akármit vállalt fel ezzel a cselekedetével! Vallási értelemben vett tisztátalanságot. És ha figyelembe vesszük, hogy nem csak átment ezen az országon, hanem szóba állt egy samáriai nővel, aki ráadásul még a saját samáriai népe szemében is megvetettnek számított, sőt, nem csak szóba állt vele, vizet is kért tőle, azaz hajlandó volt vele kapcsolatot teremteni, tőle valamit elfogadni – akkor meg kell állapítanunk, hogy

* Ez a sorozat jól használható a nőszövevény bibliaórákon.

ezzel olyat tett, amivel egész népe részéről utálatot, megvetést, haragot váltott ki magának.

Miért vállalta fel ezt Jézus? Mi volt az, ami miatt neki ezt **KELLETT** tennie? Erre a cselekedetre Neki az Ő mennyei Atyjától volt felhatalmazása! Azt mondja Jézus a 34. versben: „Az én eledelem az, hogy teljesítem annak akaratát, aki elküldött engem, és bevégezzem az ő munkáját.” Jézust az Atya küldte Samáriába, mert találkozni akart az egész néppel, hívni akarta bűneiből való megtérésre. Azt akarta, hogy Samária népe meglássa: mennyire vágyakozik Isten után, és hogy Isten ezt a vágyát kész kielégíteni. „Ó Isten, te vagy Istenem, hozzád vágyakozom! Utánad szomjazik lelkem, utánad sóvárog testem, mint kiszikkadt, kopár, víztelen föld.” (Zsolt 63,2) El akarta nekik mondani, hogy Isten visszavárja tőle elszakadt, hűtlen népét! És a nő, akivel Jézus beszélt, Samária népének megtestesítője volt.

Jézusnak először a samáriai asszonnyal kellett találkoznia. Tudta, hogy mikor kell a Jákób kútjánál megpihennie, hogy beszélhessen vele. Mint ahogyan azt is tudja, hogy mikor és hol kell keresnie téged!

Maga a samáriai asszony döbben meg a leginkább, amikor a forró déli napsütésben, népe tekintete elől bujkálva, nemcsak hogy tervével ellentétben nem csendes elhagyatottságban találja a kutat, ahol magának akart vizet meríteni, hanem egy zsidó férfi ül mellette, és ez a zsidó férfi, nemhogy elfordulna tőle, meg is szólítja, mégpedig vizet kér tőle. Egy olyan nép képviselőjétől, amelyikkel zsidó abszolút semmiben sem vállalt közösséget: levegőnek tekintette a samáriait. Az asszony meg is kérdi: Te zsidó létedre egy samáriai nőtől kérsz vizet? Ezek mögött a szavak mögött nemcsak csodálkozás van, hanem megvetés is, és nem derül ki az sem, hogy végül megszánja-e ezt a fáradt és szomjas zsidó férfit, Jézust.

Annyi minden választ el minket, embereket egymástól! Elválaszt egymástól a hitünk, a fajunk, a nemzetiségünk, az életfelfogásunk, az életformánk, a nemünk, a rangunk. Láthatatlan címkékkel bélyegezzük meg a másikat, különféle skatulyákba soroljuk be embertársainkat, és ezek miatt sokszor az alapvető emberi tiszteletet sem adjuk meg egymásnak, ha kis dolgokban mégis közösséget vállalunk, gyanakvással és összeszorított fogakkal tesszük! Jézus sok ilyen falat lépett át egyszerre. Ő, Akinek minden hatalom a kezében összpontosul, merete megalázni Magát az emberrel szemben, hogy találkozhasson vele! Kéri – az máris megalázó sok ember számára. Egy olyan embertől kérni, olyan emberrel szemben kiszolgáltatottá tenni magam, aki az ellenségemnek számít: még megalázóbb. És ez az asszony, akitől a szomjazó Jézus vizet kért, nem emberiségről tett bizonyosságot, amikor visszakérdezett. Jézus mégsem csattan fel: hát már pár csepp vizet sem adsz nekem, a zsidónak, a nagynak, hanem tanítani kezdi az asszonyt: „Ha ismernéd az Isten ajándékát, és hogy ki az, aki így szól hozzád: Adj innom!, te kértél volna tőle, és ő adott volna neked élő vizet.” (10.)

Az asszony, mondhatnánk: visszafelel Jézusnak: „Uram, merítő edényed sincs, a kút is mély: honnan vennéd az élő vizet? Talán nagyobb vagy te atyánknál, Jákóbnál, aki ezt a kutat adta nekünk, és aki maga is ebből ivott, sőt fiai és jószágai is?” (11–12.) Első reakciónk talán az, hogy ez az asszony honnan vette a bátorságot, hogy így beszéljen Jézussal, de gondoljunk bele: ha mi lettünk volna annál a kútnál, tudtuk volna, kivel állunk szemben? És vajon nem így szájalkunk-e vissza sokszor egymásnak, főleg azoknak, akiket nem nagyon kedvelünk, sőt, talán szívünkben rosszakat kívánunk nekik? Pedig sosem tudhatjuk, hogy kivel állunk szemben, még akkor sem, ha történetesen ismerni véljük az illetőt. Amikor másokkal beszélünk, találkozunk, sosem tudhatjuk, hogy nem úgy járunk-e, mint Ábrahám, aki tudtán kívül angyalokat vendéglét meg.

Még mélyebbre nézve magunkban gondoljunk vissza arra, hogy hányszor hallottuk Isten szavát, aki megállásra akart minket bírni, tudtukra akarta adni, hogy valami nem jól megy az életünkben, el kellene gondolkoznunk. Talán arra gondoltunk ilyenkor, hagyjon békén Isten minket, van nekünk elég bajunk, miért kéne nekünk még vele is foglalkoznunk. Ne kérjen tőlünk sem időt, sem képességeinket, sem anyagiakat, sem lelkieket, alig jut időnk másra is, alig telik másra is. Foglalkozzon ő a maga dicsőségével, minket meg hagyjon valahogy zöldágra vergődnünk.

Hát, neked és nekem is azt mondja Jézus: igazából nem azért kérek tőled bármit is, mert nekem van szükségem arra, ami a tiéd, hanem én akarok adni neked, én akarlak megajándékozni téged. És az, amit én adnék neked, ha kérnéd, ha igényt tartanál rá, az felülmúl mindent, mert élet van benne!

Mi a válaszuk erre? A samáriai asszony hitetlenkedve nézett Jézusra: Ugyan már! Mít képzelsz te magadról? Én tudom, hogy ez az egyetlen kút a környéken az ősatyák idejétől fogva! Nagyobbnak képzeled magad az ősöknel, akik csak ezt a kutat találták? Csak ebből a kútból tudnál vizet adni, de még azt sem tudsz, mert nincs merítő edényed! Azért mondott ilyesmit az asszony, mert valóban nem tudta, ki szólította meg őt, mert nem ismerte Jézus személyét és hatalmát!

Még Jézus sem ítélte el emiatt! Mert jól tudta: ez az asszony nem tudja még, kivel beszél, milyen nagy ajándéknak a részese! Téged sem ítél el, amikor tudatlanságodban lebecsülsz az ő képességét és hatalmát! És hányan vannak, akik hallják Jézus szavát: én tudok neked adni élő vizet, tudok adni neked megoldást, mégis csak azt tudják felelni: Ugyan már! Merítő edényed sincs! Nekem te nem tudsz adni semmit! Nekem problémáim, megélhetési gondjaim vannak, és még annyi más bajom, amiket inkább nem is említek! Hogy tudnál te nekem pénzt adni, hogy tudnád megváltoztatni a körülményeimet? Nincs neked alkalmas eszközöd, nincs lehetőséged, nincs hatalmad ahhoz, hogy bármit is adj nekem, ami nekem javamra válhat, csak én tudok magamon segíteni azzal, ha keményen dolgozom, ha valahogy ellavírozok az életadta lehetőségeim között, és valahogy csak elboldogulok! De csak addig mond ilyet az ember, míg meg nem tudja, ki az a Jézus, aki szól hozzá, és mekkora hatalma van! „Nem az Úr keze rövid ahhoz, hogy megsegítsen, nem az ő füle süket ahhoz, hogy meghallgasson, hanem a ti bűneitek választottak el titeket Istenetektől, a ti vétkeitek miatt rejtette el orcáját előletek, és nem hallgatott meg.” (Ézs 59,1–2)

Jézus nagyon jól látja, hogy ez elől az asszony elől miért marad rejtve az ő szavainak értelme! Ez az asszony csak azt látta, ami a szeme előtt volt, nem látott a dolgok mögé, az élet dolgainak a mélyebb értelme nem tárult fel előtte! Az ő fő gondja akkor az volt, hogy ne maradjon víz nélkül, ne szomjazzon, biztosítsa a maga számára a napi vízádatgot! Jézus azonban ennél még fontosabbról beszélt, ami mellett eltörlül a mindennapi gond!

Sok ember szomjazik, bár naponta megiszik két liter vizet, éheznek, bár a szemetesébe szinte minden nap belekerül egy kis ételmaradék, Sok ember szíve fáj, bár társaságban ő szórakoztat, sok ember érzi úgy, hogy semmi különös nem volt a mai napban, bár reggeltől estig mindig történt valami.

Ezért mondja Jézus a samáriai asszonynak is: „Aki ebből a vízből iszik, ismét meg-szomjazik, de aki abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert örök életre buzgó víz forrásává lesz benne.” (13–14) Sehol máshol nem találod meg azt, ami életednek értelmet ad, ami örökre elvenné a téged mélyen emésztő szomjúságot, amitől sokszor nem találsz a helyedet ebben a világban, az embertársaid közt, de még magadban sem, egyedül Jézusnál!

Kinek ne kellene Jézusnak ez az ajándéka!? Hogy a samáriai asszony mire gondol, nem tudjuk, valószínűleg továbbra is fizikai értelemben vett vizet kér, de tény, hogy vágyakozni kezd a vízre, amit Jézus ajánlott fel neki. Szinte habozás nélkül mondja: „Uram, add nekem azt a vizet, hogy ne szomjazzam meg, és ne kelljen idejárnom meríteni.” (15)

Nem tudja, hogy valójában mit kér magának. Jézus ugyanis más irányba tereli el a beszélgetést, éppen azért, hogy ez a nő most már tényleg értse meg, mi az az élő víz, amit felajánlott neki. Felszólítja az asszonyt, hogy vezesse oda a férjét. Ekkor derül ki, hogy Jézus mindent tud róla. Ugyanis amikor az asszony csak annyit mond, hogy nincsen férje, Jézus pontosan elmondja neki a valóságot: öt férje volt, és akivel most él, az nem a férje. Hogy milyen oknál fogva maradt már az ötödik férj nélkül is, nem tudni, de biztos, hogy nem csak arról volt szó, hogy abban a korban egész apróságok miatt is elváltak feleségüktől a férfiak, és a nőnek nem sok beleszólása volt a sorsába! Egész biztosan hibázott, vétkezett az asszony is, másképpen később nem mondta volna, hogy „megmondott nekem mindent, amit cselekedtem” Ez volt minden bizonnyal az asszony legfájóbb pontja, és Jézus ezt a pontját érintette meg, hogy meggyógyíthassa. Nem vetette meg sem azért, mert samáriai volt, azért sem, mert nő volt, de a bűnei miatt sem, mert ő éppen azért jött, hogy a bűnösöket hívja megtérésre, azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszetteket.

Jézus mindent tud rólad, jobban ismer téged dolgaiddal együtt, mint te saját magadat. Amikor Vele találkozol, szól hozzád, a legbelsőbb dolgaiddra világít rá, tapint rá, hogy foglalkozzál velük, megoldást kaphass rájuk.

A samáriai nőt is ezért szembesíti fő, égető problémájával, de az asszony eltereli a szót! Profétának nevezi Jézust, amiért meg tudta neki ismeretlenül is mondani, hogy milyen élete van. Visszatér a zsidó-samaritánus konfliktushoz, és ezzel vallásos síkra tereli a beszélgetést. Valószínűleg valóban foglalkoztatta a kérdés, hogy kinek van igaza, a zsidóknak vagy a samaritánusoknak abban, hogy hol kell Istent imádni. Jézus bár jelzi, hogy a zsidók istenhite a tisztább, mert ők azt imádják, akit ismernek, és hogy az üdvösség is a zsidók közül támad, de azt is elmondja, hogy nem az a lényeg, hogy az ember a Garizim hegyén vagy Jeruzsálemben imádjá-e Istent. Isten ugyanis olyan imádókat keres magának, akik lélekben és igazságban imádják őt. Az összes többi üres külsőség, ha nincs benne ez utóbbi!

Jézus és a samáriai asszony beszélgetésében akkor következik be az igazi forduló-pont, amikor az asszony Jézus szavára válaszként arról beszél, hogy tudja, hogy el fog jönni a Messiás, aki megjelent nekik. Ő lesz az, aki majd eldönti, kinek van igaza. Úgy tűnik, hogy ez az asszony valóban várakozással van tele az elkövetkezendő időkkel kapcsolatban, amikor minden jobb lesz. Nem is sejtí, hogy ettől már csak egy pillanat választja el. Jézus ekkor mondja neki: Én vagyok az a várt Messiás, én, aki veled beszélek! Ez volt az Isten ajándéka az ő számára! És abban a pillanatban, amikor ezt Jézus ki-mondta, minden világossá vált az asszony számára: ez a Jézus mindent megmondott, megjelentetett neki! Megmutatta neki, hogy az ő legfőbb problémája nem az, hogy legyen innivaló vize, nem az, hogy hol kell imádnia Istent! Megmutatta neki, hogy az ő legfőbb problémája az, hogy bűnben él, s az, hogy Isten kegyelme és szeretete után szomjazik a lelke. Megmutatta neki, hogy Istent imádni úgy érdemes, ha az ember egész életvitele-ben imádjá Őt, és elhagyja a bűnt! Megmutatta neki, hogy mit cselekedett, és hogy bűn volt, amit cselekedett! Megmutatta neki az emberek közé visszavezető utat, nem kellett többé bujkálnia előttük, nyíltan felvállalta múltját, melynek most már hátat fordított, és bizonyágtérvő ember lett belőle, akinek szavára sok samáriai ember hinni kezdett Jézus-

ban! Megmutatta neki az Istenhez visszavezető utat, és ezzel inni adott neki abból a forrásból, amelytől nem szomjazik meg soha!

Igaz, hogy Isten mindenkit szeret, mindenkit elfogad úgy, ahogy van, akármilyen elcsúszott állapotban is van az illető. Az egyetlen dolog, amit nem tolerál: ez a bűnhöz való ragaszkodás, az abban való megmaradás! Megkeresi a bűnöst, megszólítja, hogy a bűnétől megtisztítsa, és a bűnöst helyreállítsa, meggyógyítsa. De ha valaki nem akar megválni bűnétől, bűnös életvitelétől, azt bizony elutasítja! „Ismeri az Úr az övéit, és hagyja el a gonoszt mindenki, aki az Úr nevét vallja!” (2Tim 2,19) Ez Isten válasza arra a kérdésre, hogy ő kit hajlandó szeretetébe befogadni.

Amikor az asszony számára világos lett, kicsoda Jézus, még a vízmerítő edényét is otthagya a kútnál, és elszalad, hogy hírvil adja az embereknek, akiket eddig került, hogy kivel találkozott! Életének ez az eseménye olyan, gondolkozását és magatartását átalakító hatással volt rá, hogy szavára mások is elhitték, hogy igazat mond. Most sokkal fontosabb volt neki mindennél, hogy élete fő kérdése válaszra talált, és hogy a Megváltóról beszéljen! Itt billent helyes mederbe az élete, ahogy a mi hétköznapi dolgaink is akkor nyerne értelmet, ha a szívünk, a gondolkodásunk, Istennel való kapcsolatunk a helyére kerül! Mennyire más érzés még a vízmerítés is, a munka is, ha tudjuk, hogy Istennel – azaz életünk forrásával, Teremtőnkkel – összhangban lehetünk, és az Ő Lelke, szeretete hathat bensőnkben és életvitelünkben!

Amikor Jézus rátapint életed legrejtettebb dolgaira, hogy megszabadíthasson téged a bűntől, ne kezdj hát el mellébeszélni, ne keményítsd meg szívedet ma sem, amikor az Ő szavát hallod, engeddd, hogy napvilágra hozza őket, hogy részesesévé lehess az élő víznek, Isten szeretetének, Szentlelkének, és szívben és lélekben lehess imádójává Istennek. Ámen.

Apjok Artur
Nagykolcs

Önmagunk helyett – egymást szeressük

Alapige: János 13,35
Bibliaolvasás: 1Korinthus 13,1–13

Mielőtt rátérnék alapigénk magyarázására, tegyünk egy képzeletbeli sétát vissza az időben, egészen a rabszolgatartó időkbe. Abban a korban a piacokon csak úgy adták-vették a rabszolgákat, mint az állatokat. Egyik alkalommal egy igen gazdag ember megállt egy rabszolga előtt, majd alkudozás nélkül kifizette, megfizette az árát. Amikor a megvásárolt rabszolga új gazdája parancsát várta, a parancs a következőképpen hangzott: most már szabad ember vagy, oda mehetsz, ahová akarsz, és azt tehetsz, amit akarsz. Ezt hallva a felszabadított rabszolga a következőt válaszolta: akkor hálából téged akarok szolgálni egész életemmel.

Bármennyire furcsának és hihetetlennek hangzik, de mi is mindannyian, akik most eljöttünk ide a templomba, rabszolgák vagyunk, ugyanis a bűn rabságában élünk. Gondoljunk csak hitvallásunkra, a Heidelbergi Káténk 7. kérdésének a feleletére: „Honnan van az emberi természet eme romlottsága? Első szüleinknek, Ádámnak és Évának a paradicsombeli esetéből és engedetlenségéből, minek következtében a mi természetünk úgy megromlott, hogy mindannyian bűnben fogantattunk és születünk.” De még ilyenkor sincs miért elkeserednünk, elcsüggednünk, illetve kétségbeesnünk. Ugyanis több mint 2000 évvel ezelőtt eljött Jézus Krisztus, aki gazdag lévén szegénnyé lett miéretünk, hogy mi az Ő szegénysége által meggazdagodjunk, illetve, Aki hozzánk, emberek-

hez mindenben hasonlónak lett, kivéve a bűnt. Majd alkudozás nélkül kifizette helyetted, helyettem, helyettünk a váltságdíjat. De nem aranyon vagy ezüstön, hanem az Ő drága vérében, élete árán. Éppen ezért a kérdés csak az, hogy el tudjuk-e mondani mi is a történetbeli felszabadított rabszolgához hasonlóan, hogy akkor hálából Neki akarunk szolgálni egész életünkkel.

És mi mással szolgálhatnánk Istent egész életünkben, ha nem azzal, hogy az Általa kijelölt úton járunk. Ez az út pedig nem más, mint a szeretet útja, amit Isten testetöltött Szeretete, Jézus Krisztus hozott el ebbe a világba. Az a Jézus Krisztus, aki három dologra tanít ma bennünket, amit alapigénket figyelembe véve így lehetne összefoglalni kérdőszavakban: *ki?, kinek? és miről?*

Arra a kérdésre, hogy *ki* ismeri meg, hogy *kinek* a tanítványai vagyunk, arról, ha egymást szeretni fogjuk, Jézus azt mondja: mindenki. Figyeljük meg, nem azt mondja Jézus, hogy csak a templomba járó istenfélő emberek, hanem hogy mindenki, egyszóval a világ. És hogy miért, arra igen egyszerű a felelet. Gondoljunk csak Pál apostolnak a Rómabeliekhez írt levelére, amiben ezt olvassuk: „Mert a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését.” Igen, kedves testvéreim, olyan világban élünk, amelyben a rosszindulat, a gyűlölet, az irigység, a szeretetlenség, a harag, a békétlenség, egyszóval a gonoszság egyre nagyobb méreteket ölt, és ezt csak a szeretet erejével lehet orvosolni. Mert hogy mondja Pál apostol a szeretet himnuszában: „A szeretet hosszútűrő, kegyes; a szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel. Nem cselekszik éktelentül, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt, nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal; Mindent elfedez, mindent hiszen, mindent remél, mindent eltűr.” (1Kor 13,4–7) Érthető tehát, hogy mindenki, vagyis a világ sóvárog Isten fiai után. Ezt hallva bizonyára sokakban közületek megfogalmazódik a kérdés, hogy kik Istennek fiai? És hogy kik Istennek fiai, arra maga Jézus Krisztus a következő választ adja a Hegyi Beszédében, a boldogmondásokról szóló tanítása kapcsán: „Boldogok a békességre igyekezők, mert ők az Isten fiainak mondatnak.” (Mt 5,9) Kik tehát Istennek fiai? Azok, akik békességben élnek, a békességre törekednek, illetve a békességen munkálkodnak. Vajon rólunk, ma élő emberekről el lehet-e mondani mindezt? Sajnos szomorú, de az igazság az, hogy sokszor mi sem vagyunk, sőt nem is akarunk különbnek lenni másoknál. És hogy mi erre a magyarázat, arra egyetlen ésszerű felelet létezik: a világtól való félelem. Félnünk attól, hogy megszólalnak bennünket, ha szólni mertünk Jézus Krisztusról. Éppen ezért inkább hallgatunk. Igen ám, csak amikor így cselekszünk, megfélelkezünk Jézus Krisztus szavairól: „Aki pedig megtagad engem az emberek előtt, azt én is megtagadom az Isten angyalai előtt.” (Lk 12,9) Sőt ha félnünk, megfélelkezünk János apostol szavairól: „A szeretetben nincs félelem, sőt a teljes szeretet kiűzi a félelmet; mert a félelem gyötrelmessel jár, aki pedig fél, nem lett tökéletessé a szeretetben.” (1Jn 4,18)

Arra a kérdésre, hogy *kinek* a tanítványai vagyunk, Jézus a következőt mondja, „...az én tanítványaim vagytok...” Azt mondja hitvallásunk, a Heidelbergi Káté első kérdésének a felelete: „Mi életedben és halálodban egyetlen vigasztalásod? Az, hogy mind testtől, mind lelkestől, akár élek, akár halok, nem önmagamé, hanem az én hűségem Uramnak és Megváltómnak, a Jézus Krisztusnak tulajdona vagyok...” Sajnos szomorú, de az igazság az, hogy ma már nagyon sokaknak nem ez a hitvallása, hanem az, hogy az én életemnek én magam vagyok az istene. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, amit mondani szoktak az ilyen emberek: nekem ne mondja meg senki, hogyan éljem az életemet, vagy hogyan viselkedjek, illetve hogyan viszonyuljak másokhoz, legfőképpen maga Isten ne. Mi erre a magyarázat, egyáltalán van erre magyarázat, kérdezhetné most valaki. Igen, van erre magyarázat, méghozzá nagyon is egyszerű. Tudniillik az, hogy a

tanítvány engedelmisséggel tartozik urának. Hogy mondja Pál apostol a Rómabeliekhez írott levelében? „Avagy nem tudjátok, hogy akinek oda szánjátok magatokat szolgálakul az engedelmisségre, annak vagytok szolgálói, akinek engedelmeskedtek...” (Róm 6,16) És hogy miért tartozunk engedelmisséggel életünk Urának és Megváltójának, Jézus Krisztusnak, az kiderül abból, amit értünk tett, „...az Ő drága vérével minden bűnömért tökéletesen eleget tett, engem a Sátán minden hatalmától megszabadított, és úgy megőriz, hogy az én mennyei Atyám akarata nélkül még csak egy hajszál sem eshetik le a fejemről...” Mindezt tudva, kinek a tanítványa vagy, Jézusnak, vagy pedig emberek alkotta különböző eszméknek, ideológiáknak?

Arra a kérdésre, hogy *miről* ismeri meg a világ, hogy Jézus tanítványai vagyunk, alapigénk a következő választ adja: „...ha egymást szeretni fogjátok”. Mi, emberek általában csak azokat szeretjük, akik bennünket szeretnek, vagy akiket megéri szeretni, illetve akiknél el akarunk érni valamit. Holott Jézus nem arra tanít bennünket, hogy csak azokat szeressük, akik bennünket szeretnek, hanem azt mondja, világosan és érthetően, hogy szeressük egymást. Ebben az egymásban benne van úgy a félebarát, a testvér, a rokon, mint az ellenség, aki átkoz, aki gyűlöl, aki háborgat és kerget. És nem véletlenül, mert ahogy mondta Jézus: „Szeressétek ellenségeiteket, áldjátok azokat, akik titeket átkoznak, jót tegyetek azokkal, akik titeket gyűlölnék, és imádkoztatok, azokért, akik háborgatnak és kergetnek benneteket.” (Mt 5,44) Akár úgy is fogalmazhatnánk, hogy az egymás iránti szeretet alapvető jellemvonása az istenfélő, Krisztust követő, keresztyén embernek. Mindez nagyon szépen hangzik, mondhatná most valaki, de csak elméletben igaz. Ugyanis a gyakorlatban, nap mint nap éppen arról értesülünk, azzal szembesülünk, hogy sokszor még keresztyén emberek is lelkiismeret-furdalás nélkül átgázolnak másokon, lejáratnak másokat, illetve különböző rosszindulatú rágalmozásokat terjesztenek másokról. Igen ám, csak amikor így cselekszik az ember, megfelelkezik arról, amit Pál apostol a Galáciabeliekhez írt levelében a következőképpen tanít: „A testnek cselekedetei pedig nyilvánvalók, melyek ezek: házasságtörés, paráznaság, tisztátalanság, bujálkodás. Bálványimádás, varázslás, ellenségeskedések, versengések, gyűlölködések, harag, patvarkodások, visszavonások, pártütések, irigységek, gyilkosságok, részegségek, tobzódások és ezekhez hasonlók: melyekről előre mondom néktek, amiképpen már ezelőtt is mondtam, hogy akik ilyeneket cselekesznek, Isten országának örökösei nem lesznek.” (Gal 5,19–21) Igen, kedves testvéreim nemcsak életfontosságú, hanem örökéletfontosságú az, ahogyan másokkal szemben megnyilvánulunk, ahogyan másokkal szemben viselkedünk. Viselkedjünk tehát úgy, hogy amikor majd megállunk Isten ítélőszéke előtt, nekünk is azt mondja a mi mennyei édes Atyánk, amit a talentumokról szóló példázatban a gazda a hűséges és engedelmes szolgálknak: „Jól vagyon jó és hű szolgám, kevesen voltál hű sokra bízlak ezután, menj be a te uradnak örömébe.” (Mt 25,21)

Hogyha egyetlen mondatban kellene összefoglalni ennek a mai igehirdetésnek a mondanivalóját, a következőképpen lehetne azt megfogalmazni Pál apostol szavaival élve: „Senkinek semmivel ne tartoztatok, hanem csak azzal, hogy egymást szeressétek.” Miért? Azért, mert erről ismeri meg mindenki, hogy Jézus tanítványai vagyunk. Ámen.

Jöjj szívembe, Krisztusom!

Alapige: János 1,35–42
Bibliailvasás: 1Sámuel 3,1–10

A felolvasott Igék alapján két kérdésre keressük most a választ. Egyik kérdéstünk: *miképpen válhat ma valaki valamely egyháznak a tagjává?* A második: *hogyan lehetek én személy szerint Krisztus igazi követőjévé?* Két lényeges és elengedhetetlen kérdés. Ha az elsőre akarjuk megadni a választ, akkor azt mondhatjuk, hogy valamely egyház tagjává úgy válik valaki, ha megkeresztelik. Történhet ez kisgyermek vagy felnőtt korban. A kisgyermeket szülei, keresztszülei elhozzák a templomba, a lelkipásztor vizet önt a kised fejére és megkereszteli a Szentháromság Isten nevében. Ezáltal felvételt nyer az Anyaszentegyházba, majd bejegyzik az illető egyházközség anyakönyvébe. Ugyanígy történhet felnőtt korban is. A különbség csak az, hogy itt maga a felnőtt dönt arról, hogy mely egyházhoz kíván tartozni. Tegyük fel azonban a kérdést: vajon attól, hogy valaki kisgyermek vagy felnőtt korban válik valamely egyház tagjává, elmondható-e már róla, hogy Krisztusnak igazi követőjévé is lett. Ennek megértéséhez álljon előttünk a felolvasott két bibliai történet.

Sámuel próféta történetét mindannyian ismerjük. Kedvenc gyermekkori történeteink közé tartozott. Azzal kezdődik, hogy egy Elkána nevű férfiú két feleséget vett magának, az egyiket Annának, a másikat Peninnának hívták. Peninnának voltak gyermekei, Annának nem. Anna emiatt sokat sírt és szenvedett. Egyik alkalommal, amikor ő is elment férjével együtt a silói szentélybe, ahol Éli volt a főpap, térdre borulva kiöntötte lelkét az Úr előtt. Magában könyörögve fogadást tett, ha fiúgyermek születik, akkor a gyermeket Istennek fogja szentelni. Isten meghallgatta imádságát és megadta Anna kérését, ő pedig ígéretét betartva templomi szolgálatra adta a gyermek Sámuel, Éli főpap mellé. Vajon ki döntött Sámuel esetében? Ő akart templomi szolgálatot vállalni? Nem, hanem az édesanyja döntött helyette. Olyan ez, mint amikor a keresztségben a szülők döntenek gyermekük helyett. Sámuel viszont akkor lett Isten igazi követője, amikor megszólította őt az Úr. Ő pedig kész volt válaszolni: „Szólj, mert hallja a te szolgád.” Ekkor nyitotta meg Sámuel az ő szívét Isten előtt és ekkor fogadta be Őt oda.

Nem baj tehát az, ha a szülők megkeresztelik gyermekeiket, kereszteljék csak, jól tessék, de ne felejtsek megtartani ígéretüket és fogadalmukat, hogy úgy fogják nevelni és neveltetni gyermekeiket, hogy azok nem kényszerből vagy megszokásból, hanem önként, szabad elhatározásból tegyenek vallást hitükről a konfirmációkor. *Mert a teljes és hiteles Krisztus-követésnek az alapja nem más, mint a Jézussal való élményszerű és következményekkel is járó személyes találkozás. Amikor a Jézussal való találkozás radikálisan átforgalmazza és megváltoztatja életünket.*

Az újszövetségi történetünk is erről beszél. János evangéliuma a legelső tanítványok Jézushoz való csatlakozásának a történetét beszéli el. Az említett két tanítvány a bűnbánat keresztségében részesült, amikor Keresztelő János megkeresztelte őket a Jordán folyóban. Már nem gyermekek, felnőtt korban döntöttek megkereszteltetésük felől. A történet szerint, amikor a két tanítvány ott áll Jánossal a Jordán folyó partján és János látja Jézust, hogy ott jár, ránéz Jézusra és megjegyzi: „Íme, az Isten Báránya!” A két tanítvány ezt hallva követni kezdi Jézust. Előbb messziről, aztán mind jobban és jobban megközelítve Őt. Jézus hátrafordul és megkérdezi tőlük: mit kerestek? Mintha azt kérdezné tőlük Jézus: „Mit akartok? Mit kívántok?”

Nagyon sokan mentek már Jézushoz a maguk kívánságaival. Különböző kívánságaink vannak. Más a kívánsága az öregnek, más a középkorúnak, és más a fiatalnak. Mások a kívánságaik a nőknek, mint a férfiaknak. Más az egészségesnek és megint más a betegnek. Más a kívánsága az örvendezőnek és más a könnyezőnek. Más kívánsága van a gazdagnak, mint a szegénynek. Ha Jézus most bennünket kérdezne, mi a kívánságod, mit akarsz, azt hiszem, hogy vége-hossza nem lenne a mi kívánságainknak. Mert annyi a bánatunk, annyi a csalódásunk, annyi a keserűségünk és olyan sok a testi-lelki fájdalomunk, hogy fel sem tudnánk sorolni mindent. Testvérem! Ha személy szerint most téged kérdezne Jézus, vajon te mit kívánnál, mit kérnél Tőle? Am Jézusnak ebben a kérdésében: Mit kívántok? – több van annál, minthogy pusztán testi szükségjeink felől kérdezzen minket. Benne van az: mit akartok megtudni rólam, illetve felőlem? Így érthető a tanítványok válasza: „Rabbi (ami azt jelenti, Mester), hol laksz?” Ahhoz, hogy követni tudjunk Téged, először meg kell ismernünk. Ki vagy Te, akiről azt mondta János, hogy: „Íme, az Isten Báránya”? Tudni akarjuk, hol laksz? Jézus így válaszol: Jöjjetek, nézzétek meg. A két tanítvány elment Jézussal, meglátták, hol lakik és aznap Nála maradtak.

Nem lehet tudni, hogyan töltötték el azt a napot Jézussal, és azt sem, hogy miről beszélgettek. Mégis a Jézusnál töltött alkalom akkora élményt jelentett számukra, hogy az egyik tanítvány, név szerint András, azonnal elment és lelkendezve mesélte el testvéreinek Simon Péternek: megtaláltuk a Messiást, ami Krisztust jelent. András Jézushoz vezetett Simont, Jézus pedig nevet ad neki. Kéfésnak nevezi el, ami Pétert, illetve Kősziklát jelent. A másik tanítvány, bár nincs megemlítve a neve, de mivel ez a történet csak a János evangéliumában van megemlítve, joggal feltételezhetjük, hogy nem lehetett más, mint János. Jánosra is akkora benyomást tett a Jézussal való találkozás és a nála eltöltött idő, hogy amikor sok évvel később leírta ezt a történetet, még akkor is pontosan emlékezett az időpontra, mert pontosan megjegyzi, hogy azon a napon körülbelül tíz óra volt. Ki más emlékezhetne ilyen pontosan? Csak az, aki maga is jelen volt. Ennek a történetnek a tanulsága viszont az, hogy mások is megmutathatják érdeklődő embereknek a Jézushoz vezető utat, ahogy tette annak idején András. Milyen jó lenne, ha minél több ilyen András lenne ma is, aki nagyon sok embert vinne Jézushoz. Viszont Krisztushoz csak az vezethet másokat, aki maga is Krisztus-követő. Vajon mi tudjuk-e, hogy hol lakik Jézus? Volt-e személyes találkozásunk Vele? És vajon ha mások kérdezik akár kíváncsiságból, akár komoly elhatározásból, meg tudjuk-e mutatni Jézus otthonát?

Hol lakik ma Jézus? Jézusnak erre két válasza van. Először azt mondja, hogy én itt lakom ebben a templomban. Ebben a templomban, amelyet ti szerettek és gondoztok, amelyet áldozatok árán építtettek és sokszor imádkoztok benne. Itt lakom közöttetek. Ez a ház az imádságnak a háza, itt van a gyülekezeteknek a szíve. Innen kísérek el a mindennapi kenyérkeresésre, innen vigyázok rátok, és itt áldalak meg titeket minden istentiszteleti alkalmon.

A következőt olvastam a székely nép történetében: a nagy tatárdúlás idején, amikor az ázsiai horda mindent felégetett, még a templomokat is, utána nagy tél következett. Mit tettek a csiki székelyek? Ők maguk szalmafedeles házikókban laktak éveken át. Ezekben dideregtek, de először Isten hajlékát, a templomot építették fel kőből. Szeresük mi is azért e hajlékot, testvéreim! Ez a mi egyetlen földi menedékünk, mert ez a ház nem más, mint Istennek a háza és a mennyország kapuja. Itt minden könnyet letöröl a mi szemcinkről, meghallgat és az Ő kegyelmével áraszt el minket.

Másodszor azt mondja Jézus, hogy ott akarok lakni az emberek testében és az emberi szívekben is. Milyen találóan mondja Pál apostol az 1Kor 6,13–15.17–20 versekben: *A test azonban nem a paráznaságért van, hanem az Úrért... Nem tudjátok, hogy a ti testeitek a Krisztus tagja? ... Aki pedig az Úrral egyesül, egy Lélek vele... Nem tudjátok, hogy*

testetek, amit Istentől kaptatok, a bennetek levő Szentlélek temploma, és ezért nem a magatokéi vagytok? Mert áron vétettetek meg: dicsőítsétek tehát Istent testetekben.

Aztán Jézus testünk után ott akar lakni a mi szívünkben és lelkünkben. Vajon elmondhatjuk-e magunkról, hogy a mi testünk a Szentlélek temploma, szívünk pedig a Jézus hajléka. Vajon el mered-e mondani végre őszintén a Heidelbergi Káté első kérdés-feleletével: „...mind testestől, mind lelkestől, akár élek, akár halok, nem önmagamé, hanem az én hűséges Uramnak és Megváltómnak, Jézus Krisztusnak tulajdona vagyok...” Kié a tested és a szíved? Jézus mibennünk akar lakozást venni. Ott akar lakni a mi családjunkban, az egyházközségünkben, a munkahelyünkön, az iskolában. Ott akar lenni a betegek és a haldoklók ágynál. Mindannyiunk szívében.

Egy szívorvos naplójából olvastam a következő megdöbbentő esetet: Egy kisgyermeket szívpanaszai miatt műtetre írtak elő. Bement hozzá a szívorvos, odaült az ágya szélére és így szólt a gyermekhez: – Holnap meg foglak műteni. Felvágom a mellkasodat és megműtöm a szívedet. A gyermek így válaszolt: – Ha megműtöd a szívemet, mi lesz akkor Jézussal, hiszen Ő ott lakik az én szívemben? Az orvos nem válaszolt semmit. Másnap, amikor az orvos felnyitotta a gyermek mellkasát és belevágott annak szívébe, megdöbbent. Hangszalagra vette fel a diagnózist. Hangosan mondta rá: – Ott baj van a koszorúérrel, itt pedig nagyméretű szívizomsorvadás látható. Ilyen szívvel ez a gyermek körülbelül egy évet fog élni, aztán meghal. E szavaknál elcsuklott a hangja és sírva ült le egy közeli székre. Előrehajolva, fejét két tenyere közé szorította és zokogva kiáltott fel: – Miért, Istenem? Miért? Mi volt a szándékom ezzel a kisgyerekekkel és mit akartál általa üzeni nekem? Amikor a műtét után felébredt a gyermek és az orvos bement hozzá, újból leült az ágy szélére, ezúttal megfogva annak kicsi kezét szólalt meg: – A tegnap felnyitottam a te mellkasodat és megműtöttem a szívedet. A gyermek csillogó szemekkel kérdezett vissza: – Igen? És találkozta ott Jézussal? Az orvos letörölte a szeméből kicsorduló könnyeket, mély lélegzetet vett és így szólt: – Igen, amíg téged műtöttelek, a műtét során én is találkoztam Jézussal. Az orvos igaz hitre jutott, befogadta ő is a szívébe Jézust, mert volt egy kisgyermek, aki az Úrhoz tudta vezetni őt.

A következő történetet az 1996-ban megjelent *Romániai Magyar Szóban* lehetett olvasni. Egyik iskolában a tanító megkérdezte a gyermekeket: – Ki tudná megmondani, hogy hol lakik Isten? Sokféle feleletet kapott. Volt, aki azt mondta, hogy Isten a templomban lakik, volt, aki azt válaszolta, hogy a mennyben. Végül az egyik fiúcska jelentkezett és így szólt: – A Jó Isten ott lakik a mi utcánkban, balra az utolsó házban. A többi gyermek ezt hallva, hangos nevetésben tört ki. A tanító lecsendesítve őket, kíváncsian faggatta a gyermekeket. – Hogyan érted ezt, kislány? – Hát úgy, válaszolta a gyermek, hogy a múlt alkalommal is, amikor édesapámmal a mezőre mentünk dolgozni, amikor odaértünk az utcánk végén levő utolsó házhoz, édesapám ezt mondta: – Nézd, kislány, itt egy szegény foltozó varga lakik. Nyolc gyermeke van és ő tartja el az öreg nagypapját is. Nagyon, de nagyon szegények, mégis boldogok, mert szeretik egymást, becsületesen dolgoznak, mindenben segítik egymást, és félik az Urat. Bizony, kislány, ebben a házban lakik a Jó Isten!

Szeretett testvéreim, istentiszteletünk elején két kérdésre kerestük a választ. Az egyik így hangzott: *miképpen lehet valaki ma valamely egyház tagjává?* A másik pedig: *hogyan válhatok én személy szerint Krisztus igazi követőjévé?* És megkaptuk a választ mind a kettőre. Valamely egyház tagjává úgy válik ma is valaki, ha az illetőt megkeresztelik, történjen ez gyermek vagy felnőtt korban. Krisztus igazi követője viszont csak úgy lehetek, ha személyes és élményszerű, egész életemet, lényemet átformáló, átváltoztató találkozásom volt Jézussal. Ne felejtjük el, hogy az egyháztag és az igazi Krisztuskövetők között nagy különbség van. Mert különbség van a névleges, a „papiros”-

keresztýén és a között, aki már el tudja mondani Pál apostollal együtt: „Élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus!” Hogy ezt mi is elmondhassuk, gyertek, énekeskönyvünk egyik szép énekének a soraival hívjuk Öt be a mi szívünkbe és mondjuk:

„Jöjj, királyom, Jézusom!
Szívem, íme, megnyitom...”

Amen.

(Ajánlott énekek: MRÉ: 472., 465., 461., 448., 467.)

Keresztúriné Gábor Erzsébet

Amac

Mire lennél képes Krisztussal?

Alapige: 1Korinthus 9,24–25

Bibliaolvasás: 1Korinthus 9,16–27

Cseh László úszó a londoni olimpia egyik elveszített versenyszáma után ezt nyilatkozta: – Ezt elszúrta... Lett volna még bennem... – A sportoló az elszalasztott lehetőség miatt bánkódott, úgy érezte, hogy „eltaktikázta” magát. Elveszített egy érmet – az Ige szerint egy elhervadó koszorút, amit megnyerhetett volna.

Pál apostolon keresztül Isten arra figyelmeztet, hogy vegyük komolyan a keresztýén élet harcát, nehogy az utolsó ítéletkor döbbenjünk rá, hogy elrontottuk életünket, mert nem a jó oldalon, vagy nem megfelelően küzdöttünk.

A győzelemhez két lépésen át vezet az út.

I.

Az első lépés: Elfogadom a Győztes Jézus Krisztust és az Ő győzelmét. Átadom a vezetést, az uralmat az életemben Neki. Már nem arra „használok” őt, hogy a saját terveimhez kérek tőle egy kis segítséget, hanem kész vagyok elfogadni az Ő tervét az életre nézve. Ebben az esetben látszólag vesztes vagyok: feladom önmagam, hogy megvalósuljon Krisztus az életemben. Pedig nem így van. Győztes csak így lehet az ember. Pál apostol, amíg Jézus követőit üldözve önmagát „valósította meg”, addig vesztes maradt. Amikor átadta a vezetést a győztes Krisztusnak – és megkérdezte, hogy „Mit akarsz, Uram, hogy cselekedjem?” –, attól kezdve győztes lett. A startvonal az, amikor átengedem a vezetést Jézus Krisztusnak.

Olyan ez, mint a tanévnyitó ünnepség az elsős kisiskolások számára. Iskolás lett a gyermek, de az igazi munka, a tanulás, ezután következik. Vagy olyan, mint a házasságkötés: egy szép, ünnepélyes pillanatban kimondom a boldogító igent, szövetséget kötök szívem választottjával, és attól a pillanattól kezdve házastársak vagyunk. A házasság, a közös élet azonban csak azután következik. A házaselet házasságkötéssel kezdődik.

A jó start után fontos a kitartó, hűséges ragaszkodás Istenhez – minden körülmények között. Ez bizony állandó harcot, küzdelmet, lemondást jelent. Naponta harcolni kell bűneink ellen, önmagunk gyengesége ellen, a Sátán kísértése ellen és a világias gondolkodás ellen, ami igyekszik megfertőzni életünket.

Egyedül nem sikerül helyállni. Szükségünk van egy edzőre, aki tanácsol. Ez számunkra Jézus Krisztus.

Az olimpiai játékok alatt gyakran hallottuk, hogy minden a fejben dől el. A keresztyén élet is ilyen. A fejemben, a szívemben dől el, hogy a győztes oldalára állok-e, és mellette, érte harcolok-e.

A te fejedben, a te szívedben eldőlt-e már?

Ez az élet legfontosabb, legnagyobb jelentőségű kérdése. Hiszen nem csupán a földi életre, hanem az örök életre is kihatással van.

Mire lennél képes Krisztussal? – Győzelemre! Nélküle örök vesztesek lennénk. Mi lehetnél Krisztussal? Hitét megélő, hitvalló keresztyén. Hűséges férj, megbízható feleség, engedelmes gyermek, bölcs nagyszülő, becsületes szakember, olyan barát, akire mindig lehet számítani, vagy olyan szomszéd, aki mellett jó élni, akivel jó találkozni. Vagyis minden körülmények között Krisztust követő, hiteles ember.

II.

A második lépés: Mások előtt bizonyosságot tenni Jézus Krisztusról. Elmondani, eléjük élni, hogy győztesek csak Krisztussal lehetünk. Pál arról ír, hogy ő mindent megtesz azért, hogy az életet mentő örömhír minél többekhez eljusson, és minél többen el tudják azt fogadni, rá tudják építeni az életüket.

Fontos-e számodra, hogy a családod tagjai, akikért olyan sokat fáradsz, a győztes Krisztus oldalán állnak-e? Érdekel-e, hogy a munkatársaid, barátaid elfogadták-e Krisztus kegyelmét? Mersz-e beszélni a hitedről a szomszédod előtt? Beszél-e az életed Krisztusról?

A hitéért börtönt is vállaló egri parasztproféta, Pap Anti bácsi beszélt el, hogy amikor ráparancsoltak, hogy Jézusról ne beszéljen, azt válaszolta, hogy neki nem kell Jézusról beszélnie, mert ha csupán meglátják őt, az embereknek úgyszólván Jézus Krisztus jut eszükbe – róla. Pap Anti bácsi élete szavak nélkül is beszélt Jézusról.

A győzteseket csodálni szokták. Azokat, akik úgy tudják megélni a hitüket, hogy azért még áldozatot is képesek vállalni. Örülünk az ilyen példamutató életeknek, talán fel is nézünk rájuk. De nem elég a győzteseket csodálni. Keresztyénként nem elég csak „szurkolni” nekik. Nekünk magunknak is harcolnunk kell!

A harcot ugyan nem szeretjük... Kényelmes keresztyén életet szeretnénk – küzdelmek, próbák nélkül. Az Ige pedig arról beszél, hogy a győzelem lemondással, önmegtartóztatással jár. Ahogy a sportoló vállalja a lemondást, a kemény edzést, azért, hogy győzhessen, úgy nekünk is vállalnunk kell. Olyan hamar elkezdünk alkudozni!... Mi mindig csak könnyíteni szeretnénk életünkön, rugalmasabbá szeretnénk tenni keresztyenségünket. Különösebb erőfeszítés nélkül akarunk győzni. Gyakran kérdezik templomba járó szülők, hogy gyermekük miért nem akar járni istentiszteletre. Hogy lehetséges ez, hogy ennyire félrecsúszott az élete? Nagyon sokszor az az oka, hogy nem láttak komolyan harcoló szülőt a hit útján. „Fékezett habzású keresztyének” vagyunk. Úgy éljük meg a hitünket, hogy nem akarunk lemondani semmiről sem.

Egy edző mondta el, hogy egyik tanítványa, aki tehetséges birkózó volt, nem tudott lemondani a dohányzásról. Egy alkalommal, mikor szóba került, a fiatal birkózó megkérdezte, hogy ha nem hagyja abba a dohányzást, akkor már nem folytathatja a birkózást? Az edző azt válaszolta, hogy igen, csak nem győzhet.

Ha Jézus Krisztust elfogadtuk életünk megváltójának, akkor az üdvösség már a miénk. Győztesek vagyunk. De az 1Kor 3,15 arra figyelmeztet, hogy veszteséges lehet az elvégzett munkánk.

Jézus látja, hogy mivé lehetnénk Vele, az Ő kezében. Ő szép jövőt tervezett el számunkra.

Készek vagyunk elfogadni az Ő tervét az életünkre?
Engedd, hogy átjárjon az Ő akarata. Engedd, hogy Ő írja az edzéstervedet. Így lehetsz győztes. Amen.

Szatmári Elemér

Pusztadaróc

A születésétől vak ember meggyógyítása

Alapige: János 9,39–41

Bibliolvasás: János 9,1–14

Minden bizonnyal nem egy bibliai történetet tudnátok felidézni, hogy ha szükséges lenne. A Biblia elejétől kezdve, akár időrendi sorrendben is el tudtok sorolni néhány történetet, eseményt, ami végbement az Ószövetségben vagy az Újszövetségben. Különösen jól ismerjük Jézus élettörténetének földi állomásait. Nagyvonalakban fel tudjuk rajzolni, hogy hol született, hol nevelkedett, a tanítványokat hol, hogyan hívta el, mik történtek élete folyamán – és különösen persze, hogyan ment végbe szenvedése, halála, feltámadása. Van tehát bizonyos bibliaismeretünk. Ezen túl gondolom, feltételezem, remélem, hogy a Szentírást kézbe szoktátok venni legalább néha-néha, de jobb, hogy ha rendszeresen, és elolvastok néha egy-egy ígérést, vagy éppen egy-egy bibliai történetet. Megfigyelhettétek, hogy vannak Jézusnak bizonyos mondásai: aranymondásoknak szoktuk ezeket nevezni, amelyek részben szállóigévé is lettek, tehát bekerültek a köznyelvbe. Mondok egy nagyon jellemzőt, ami nem is így hangzott el, és mégis használjuk: „Ha megdobnak kővel, dobj vissza kenyérrel.” Nem sorolom tovább, maradjunk annyiban, hogy Jézusnak vannak aranymondásai, példázatai is, melyekben egy-egy rövid hasonlattal mutatja meg a hallgatóságnak azt, hogy milyen a mennyeknek országa. Ezek a példázatok vagy tiszta és világos képet adnak a mennyek országáról, tehát párhuzamot lehet vonni és azonnal lehet érteni, vagy van olyan hasonlat – most hallottuk a magvető példázatát nem régen –, ami azért van, hogy elrejtse a kívülálló számára az igazságtartalmat, és csak azok nyerjenek bepillantást a mennyeknek országába, akik elhívottak, akik a tanítványi sereghöz tartoznak. Azután van egy másik csoport – van még sok, de most nem térek ki rájuk –, egy különleges része a Szentírásnak, amikor egy-egy történettel, személlyel különösen hosszan foglalkozik az evangélium. János evangéliumában találunk ilyen történetet. Mondok most egy másik példát: a samáriai asszony története. Úgy gondolom, hogy mindenki ismeri legalább nagyvonalakban ezt a történetet: nagyon részletesen, hosszan van lejegyezve János evangéliumában. És amikor ilyenekkel találkozunk, hogy van egy rövid aranymondása Jézusnak, és ezzel szemben van egy több tíz versben felvonultatott, és apró részletekben megjelenített történet, akkor meg kell kérdeznie az embernek, hogy most ezt miért beszéli el ilyen részletesen az evangélista. Ez a mai történetünk is – ezért volt ez a bevezető – ilyen hosszú történet. Negyvenegy versen keresztül arról szól, hogy ezt a vakot hogyan gyógyítja meg Jézus – egy születésétől vak emberről van szó –, mi történt azután, hogy meggyógyította. Nem túlzás, ha azt mondom, hogy Jézus több tíz vakot meggyógyított, és van ezen a vakon kívül megszámlálhatatlan beteg ember, akiket Jézus meggyógyított. Van, akit megemlít a Szentírás egy rövid gondolat erejéig, és minden bizonnyal – nyugodtan kimondom – százával vannak olyanok, akik be sem kerültek a Szentírásba.

Van itt egy különös történetünk János evangéliuma kilencedik részében. Negyvenegy hosszú versen keresztül egy vak ember meggyógyítása áll előttünk. És akkor most álljunk meg és gondolkodjunk el, meg egyébként is mindig álljunk meg és gondolkodjunk

el azon, amit a Szentírás mond. De nemcsak azon, amit mond, hanem azon is, ahogy elmondja azt a történetet, gondolatot, Igét. Elgondolkodunk rajta, miért ez a részletesség? Miért tárja fel ilyen mélyrehatóan a Szentírás ennek a vak embernek a történetét? Természetesen azért, hogy tanuljunk belőle. Ennek a történetnek minden szereplője jelen van most közöttünk, de talán azt is mondhatom, hogy rólunk is szól ez a történet, és a szereplőkben nagyon könnyen magunkra ismerhetünk.

Az alaphelyzet: Jézus kijön a templomból, miután ott tanított, és lát egy vak embert. Látják a tanítványok is. És a tanítványok nem azzal foglalkoznak, hogy itt egy szegény rászoruló, akin segíteni kell, segíteni lehet, hanem azt kérdezik Jézustól: Uram, ez az ember vétkezett, vagy a szülei vétkeztek, hogy neki vaknak kell lennie? Teljesen ószövetségi gondolkodás! Ott ugyanis úgy tartották, ha valakinek valami baja esik, különösen hogy ha súlyos betegségbe kerül, akkor vagy ő, vagy a szülei, vagy felmenői harmad- negyedíziglen vétkeztek. Emlékezzünk a Tízparancsolatra: „Megbüntetem az atyák vétkét a fiakban harmad és negyedíziglen, akik engem gyűlölnék...” Ez vésődött be a köztudatba az Ószövetségben, és ha valakinek gyógyíthatatlan betegsége volt, akkor az Isten büntetése vagy az ő vétkeiért, vagy a felmenői vétkeiért. Jönnek tehát a tanítványok. Ők már túllátanak az Ószövetségen. Jézus közelében érzik, hogy itt valami nem úgy működik, mint ahogy ők régen a törvényekből tanulták. Kérdéssé válik számukra, hogy miért is van, hogy ez az ember vak születésétől fogva. Jézus egészen megdöbbenő választ ad. Aki ezt a választ nem érti meg, az nem érti Isten országának a működését. Jézus azt mondja, hogy nem ez az ember vétkezett, nem is az ő szülei, felmenői, ez az ember azért vak, hogy nyilvánvalóvá legyen Isten hatalma. És következik az ember meggyógyítása. Most itt megállunk, és azt kérdezzük, hogy létezik ilyen, hogy valaki – nem tudjuk a korát ennek a vak embernek, de legyen fiatal, középkorú, nyilván nem gyermekről van szó – évtizedekig azért szenved vakságban, hogy amikor meggyógyul, gyógyulása bizonyítsa Isten hatalmát? Rögtön elkezdjük sajnálni ezt a vak embert, hogy hogy is fér ez bele az Újszövetségbe, Isten szeretetébe, hatalmába, hogy azért tart valakit vakon – és most elnézést, hogy így fogalmazok, szándékosan provokálni akarom a gyülekezetet –, hogy utána Jézus egy mozdulattal meggyógyítsa. Létezhet ilyen az Újszövetségben? Létezhet a kegyelemnek ez a formája? Igen, testvéreim, létezik. Az Ószövetségben is van rá példa. Tessék Jób történetét nagyon alaposan elolvasni, különösen az elejét, amikor Jób szenvedése elkezdődik: nem egy embernek, egy egész nemzedéknek is sok, ami egyedül Jóbbal történik, nem beszélve a családjáról. Mondjuk azt, hogy legalább Jób túléli mindazt, ami vele történik, de elpusztul gyakorlatilag az egész családja, ketten maradnak a feleségével. Történik mindez azért, mert jön a Sátán és kikéri Isten kezéből Jóbot. És akkor mi megint elkezdjük Jóbot, a gyermekeit és a családját sajnálni. De testvéreim, álljunk meg egy pillanatra, és ha halkan is, azért kérdezzük meg magunktól: kinek a kezében van az életünk? Kinek vagyunk mi a gyermekei? Ki rendelkezik az életünk felett? Kinek tartozunk számadással? Egyedül és kizárólag Istennek! Márpedig ha neki tartozunk számadással, ha ő az életünk Ura, ha ő dönt a sorsunk felett, és ha mindezek mellett őt szerető édes Atyánknak, gondviselő Istenünknek ismerjük, akkor miért kell nekünk mások élete felett aggódnunk? Nem az a kérdés, hogy Jóbnak jó, vagy rossz sora volt. Nem az a kérdés, hogy az a vak ember szenvedett vaksága alatt, vagy nem szenvedett, jó volt-e az neki, hogy hosszú időn keresztül vak volt és úgy született, majd pedig meggyógyult? Az egyetlen kérdés az, hogy amikor Jób történetét olvassuk, vagy bármikor Istennel szembesülünk, akkor őt mi Édes Atyánknak, Gondviselőnknek, az Úr Jézus Krisztust testvérünknek tudjuk mondani, vagy pedig nem? És ha valaki, akár Jób történetében, akár a vak ember történetében úgy érzi, hogy mégsem volt igazságos az, amit Isten tett ezzel a vak emberrel, nagyon gondolkodjon el afelől, hogy milyen az ő

viszonya Istennel. Mert a mi viszonyunk ábrázolódik ki ennek a vak embernek a történetében.

Ott vannak a tanítványok, akik nem törődnek ezzel a vak emberrel. Ne kárhoztassuk őket! Valószínűleg mi is így tettünk volna az ő helyükben. Valószínűleg mi is elkezdtük volna firtatni, hogy az az ember miért vak? Ő a bűnös, vagy a szülei bűnösek? Száz esetből kilencvenkilencszer, amikor egy embertársunk bajáról hallunk, akkor rögtön készen is van az ítélet bennünk: nagyon sajnálom, hogy szenved, de bizonyára megérdemli. Nem azon gondolkodunk, hogy alamizsnát adjunk, hogy segítsünk, hanem arról beszélünk, hogy ez az ember mivel érdemelte ki, hogy vak legyen. Jézus nem válaszol a tanítványok kérdésére, vagyis nem olyan választ ad, amelyet a tanítványok várnak, hanem azt mondja, hogy ez az ember azért vak, hogy megmutassa Isten hatalmát. És ami egészen megdöbbenő, az ember nem ezt várja Jézustól: nem egy ószövetségi Igét mond, nem a templomba viszi be (gondolkozzunk, ott vannak a templom lépcsőjénél, egészen természetes lenne, hogy kézen fogja, bevigye a templomba és imádkozzanak...), hanem Jézus köp egyet a földre – nem kell ezt szépíteni, de pirulni sem amiatt, hogy ezt teszi az Úr Jézus –, a nyálából sarat csinál, megkeni a vak ember szemeit és elküldi a Siloám tavára, hogy mosakodjon meg, és akkor meg fog gyógyulni. És meg is gyógyul. Vagyis egy teljesen hétköznapi cselekedettel mutatja meg mindenki szeme láttára, hogy őrajta keresztül, Jézuson keresztül működik Isten hatalma. Ennek a történetnek tehát nagyon fontos szereplője maga az Úr Jézus Krisztus. Ebben a történetben meg kell nyilvánuljon Isten hatalma Jézus által. Ne mondhassák azt, hogy a templom ereje, az imádság ereje, a körülmények, „az akármí” végezte el ezt a gyógyítást. Nem lehet félremagyarázni, Jézus végzi el a gyógyítást. Gondolkozzunk el rajta, hogy ahányszor orvoshoz fordulunk, ahányszor gyógyszert veszünk be, ahányszor megfájdul a fejkünk, gyomrunk, bármi bajunk van, ki gyógyít, vagy mi gyógyít meg bennünket? A kémia, az orvostudomány, a pillanatnyi helyzet, a körülmények, vagy a mi gondviselő Istenünk, a mi megváltó Krisztusunk? Az, hogy ő használ 21. századi vívmányokat, találmányokat, hogy megengedi a tudomány fejlődését, és élhetünk a lehetőségekkel, az nem azt jelenti, hogy egyetlen pillanatra Jézust az életünkől kizárhatjuk, hogy nélküle bármiféle gyógyulást várhatunk.

A vak ember elmegy a tóhoz és meggyógyul. Természetes, hogy hazamegy az övéi közé, hogy megmutassa magát, és annyi vakságban töltött idő után lássa ő is a környezetét. Az emberek pedig egymást kérdezik: te, ez az a vak ember? Nem, ez csak hasonlít rá... De én úgy látom, hogy mégis ő az! – Megjelenik a vak ember, és a szomszédok összesúgnak a háta mögött. Egy sincs, aki odamenne hozzá. Ezért mondtam, hogy nem véletlenül meséli el ilyen részletesen az evangélium ezt a történetet. Minden kicsi részlet árulkodó, beszédes és rólunk szól. Összesúgnak a szomszédok, a vak embernek pedig jó füle van, sokkal jobb, mint a látóknak. Az ő többi érzékszerve sokkal finomabb hangoltságú, mint a látóké. Jól hallja, amit a háta mögött beszélnek. Válaszol nekik: én vagyok, elnézést kérek, jobban esett volna, ha engem kérdeztek... Oda szoktunk figyelni, amikor mások háta mögött pletykálunk, beszélünk, elindítunk valamit, hogy odaér az ahhoz az emberhez is előbb vagy utóbb, azt is tudni fogja, hogy kitől és kin keresztül? Mit fog gondolni, milyen érzések indulnak el benne? Ezzel szemben milyen ritkán vagyunk hajlandók szemtől-szembe odaállni a másik elé, egy egyszerű kérdést feltenni... Hát nagy dolog lett volna egyenesen a vak emberhez menni, és megkérdezni, tényleg te vagy az, és meggyógyultál? Ehelyett fogják ezt az embert és a farizeusokhoz viszik. Ráadásul szombatnap van, amikor mindez történik, mely Jézus cselekedetét súlyosbítja. Neki is esnek a farizeusok Jézusnak. Kezdi faggatni és elövenni, és egymás között meghasonlanak, el egészen addig, hogy nekiszegzik a kérdést Jézusnak (miután elmondja, hogy

„azért jöttem, hogy a vakok látókká, a látók pedig vakokká legyenek”): azt mondd, hogy mi vakok vagyunk? Jézus erre azt válaszolja, hogy tudjátok, ha vakok lennétek, meggyógyulnátok, de ti azt állítjátok magatokról, hogy láttok, úgyhogy a ti bűnötök megmarad rajtatok. A mindenkori keresztyén gyülekezet, ha nem kellő bűnbánattal, alázattal áll meg Isten színe előtt, mindig úgy jár, mint a farizeusok. Úrvacsoraosztáskor szoktuk elmondani, hogy egyrészt akik magatokat illendően előkészítettétek járulhattok az úrasztalához. Másrészt próbálja meg az ember magát, és úgy egyék a kenyérből és úgy igyék a pohárból. Elmondjuk azt is, hogy az ember nem büntelenül kell odaálljon az asztalhoz, lehetetlen is volna büntelennek lenni, szükség sem lenne úgy az úrvacsorára... Arról van szó, hogy hajlandók vagyunk-e belátni azt, hogy vakok vagyunk, vagy pedig látóknak gondoljuk magunkat? Elhangzik az úrvacsorában, hogy a betegeknek, bűnbánóknak gyógyulás, a képmutatóknak viszont ítélet a szent jegyek vétele.

Nem tudjuk végigvenni a történetet, nem fér bele egy istentisztelet keretébe. De azt gondolom, hogy mivel lejár lassan a farsangi idő, a vígság ideje, és következik az önvizsgálaté, jó lenne, ha mindenki magával vinné ezt a történetet. Jó lenne, ha odahaza János evangéliumából ezt a részt mindenki elolvasná, aztán újraolvasná. Minden apró részletére odafigyelne. Higgyétek el, messze azon túl, amit itt most hallottunk, még nagyon sok tanulnivalónk van belőle. Legyen jó tanulságul és lelkünk gyarapodására a vak ember története, és persze minden más is, amit a Szentírásban olvasunk. Lássuk meg Jézusban az Atya által elküldött Szabadítót és az Isten dicsőségét, amely tetteiben láthatóvá válik. Ámen.

Ahol minden kapható

Egy fiatalember egyszer igen érdekes álmot látott.

Eddig sohasem ismert országban járt álmában. Az ország fővárosa arról volt híres, hogy ott a világ minden jó dolgát meg lehetett vásárolni.

Az ifjú bement a csodaboltba, s kíváncsian szemügyre vette a rendkívüli üzletet. A pult mögött egy angyal szolgálta ki a vásárlókat. Őt is megszólította:

– Uram, mit szeretne vásárolni?

Az ifjú kérdéssel felelt:

– Mi mindent lehet itt venni?

– Minden jót, amit csak akar! – hangzott a meglepő válasz.

– No, én sok mindent szeretnék megszerezni – mondta a fiatalember. – Először is, a világon legyen vége minden háborúnak, aztán ne éhezzen senki egyik országban sem; legyen szép lakása minden családnak; minden közösségben a szeretet uralkodjék stb... – sorolta szinte vég nélkül az ifjú, míg az angyal félbe nem szakította:

– Bocsásson meg, kedves fiatalember, talán félreértette, vagy rosszul olvasta el boltunk feliratát... Mi gyümölcsöket nem árúsítunk, csak vetőmagokat és palántákat...

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor
Derecske, Magyarország

Egy hitelezőnek két adósa volt

Alapige: Lukács 7,41–42

Az Ige megértéséhez

Textusunk megértéséhez nemcsak a két adós példázatának, a 7,41–42, hanem a bűnös nő töredelmességéről szóló kerettörténet, az egész 7,36–50 exegézise is elengedhetetlen. Ez az exegetikai pluszmunka teszi egyértelművé, hogy az itt leírtaknak, azaz a 7,36–50-nek van egy előtörténete, egy előzménye.

A farizeus Simon egy kateklithére, azaz ünnepi lakomára hívja meg Jézust. A kifejezés igei alakja, a kataklinó = ledőlni, azaz könyökre dőlve asztalhoz ülni jelentéssel bír. Keleten alacsony asztal mellett, kereveten, mintegy fekvő helyzetben étkeztek az emberek. Így lesz érthetővé a bűnös asszony pozíciója: „...megállván hátul az ő (Jézus) lábainál...” Amikor Simon meghívja Jézust, hogy „...ő velem egyek... azzal a lehetőséggel számol, hogy Jézus mégis csak próféta lehet, vele visszatérhet a régen „kioltott lélek”, és beköszönhet az üdvösség ideje. Átutazókat, vándortanítókat, főleg ha azok a zsinagógában prédikáltak is, a szombatnapi ünnepi asztalközösségbe meghívni érdemszerző cselekedet volt (Mk 1,30 skk.). Ebből a meghívásból arra következtethetünk, hogy a 7,36–50-ben leírt eseményt valószínűleg Jézusnak a zsinagógában megtartott prédikációja előzhette meg, mely nagy hatással lehetett Simonra, asztaltársaságára és a bűnös asszonyra is.

Az asszony amartólos = a bűnös, megjelölése arra utal, hogy vagy prostituált, vagy pedig egy olyan férfi felesége, aki tisztességtelen foglalkozást űzött. A 49. vers az előbbit erősíti meg. Hogy miért sír, nincs megjelölve, de végtelen hálájának oka kiviláglik. A lábcsök a hála legalázatosabb jele, mely csak az életmentőknek jár ki, a bűnös asszony esetében az életmentő Jézusnak. Hálája abban is megnyilvánul, hogy gondolkodás nélkül leveszi fejkendőjét, és kibontott hajával törli le könnyeit a Jézus lábáról, jóllehet egy férjezett nő számára szégyen volt, sőt válóok is lehetett a haj kibontása idegen férfiak előtt. Lukácsnál lényegesen gyakrabban fordul elő az amartólos kifejezés, mint a másik két szinoptikusnál. Olyan embert értünk alatta, aki törvényellenes bűnös magatartásával alássa és megszünteti az Istennel való korrekt viszonyát. Az ilyen ember élete akár tudatosan, akár tudat alatt, de ellenkezik Isten akaratával. Az ilyeneket a pogányok és a vámszedők, illetve az istentelenek közé sorolták.

agapan = hálásan szeret. A 37–38. és a 41–43.47. versek egyfelől a bűnbocsánatot, másfelől az adósság elengedését követő őszinte és mély hálát csupán körülírják. Ez erősíti meg egy nyelvi sajátosság: a héber, arám és szír nyelv nem ismeri a köszönöm és a hála kifejezéseket. Helyette olyan szavakat, megoldásokat, körülírásokat választanak, melyek kontextusként fejezik ki a hálát és a köszönetet, mint pl. a berekh = hálából áldozni, jelen esetben az agapan = hálásan szeretni. Ebből a nyelvi sajátosságból adódik Jézus kérdésének megértése: „E kettő közül azért...melyik szereti őt jobban?” Itt pedig az agapan hálás szeretetet jelent. Az asszony hálás szeretetének, azaz háládatosságának

előzménye az isteni megbocsátás, azaz bűneinek elengedése, az adósok esetében az adósság elengedése.

echarisato = elengedni, megkegyelmezni, ingyen adni, charidzomai = valakivel jót tenni, ajándékozni. A kifejezést nem használták pénzbeli adósság elengedésére. Philonál is rituális adósság elengedéseként fordul elő. Philo etikusként nagylelkűsége, azaz charisra apellál, és elutasítja a kamatra adott kölcsönt. Jézus kifejezetten állítja, hogy a bűnös asszony bűneinek elengedése, az echarisato, az iránta tanúsított rendkívüli, hálás szeretet forrása, fundamentuma. A bűnbocsánatot tehát a hálás szeretet csak követte, és nem megelőzte.

pleion = több, jobban. A példázat reakciójaként azt várja Jézus Simontól, hogy a bűnös asszony iránta tanúsított jócselekedetére pozitívan reagáljon, és azokat többre becsülje saját cselekedeteinél. Ez a szándék vezetett a komparatív pleion kifejezés alkalmazásához. A konkrét körülményeket nélkülöző példázat így szembesíti hallgatóit saját szituációjukkal, és olyan morális ítélkezésre ösztönözi őket, miként azt sok más példázat is teszi az egymástól annyira különböző két típus szembedállításával, mint pl. az okos és bolond szüzek, a gazdag ember és Lázár, a farizeus és a vámszedő, az irgalmas samaritánus, a lévita és a pap stb. példázataiban.

A két adós példázatát is magában foglaló bűnös asszony történetének tehát volt egy előtörténete, egy előzménye: Jézus prédikált a zsinagógában, majd bűnbocsánatot hirdetett. Csak ezeknek a háttéréből válik érthetővé a két adósról szóló példázat üzenete, mellyel Jézus a farizeus ki nem mondott kritikájára válaszol, azaz, hogy miért engedte, hogy egy bűnös asszony megérintse? Példázatunk rendkívül tömör, s mint Jézus legtöbb példázatában, itt is csak a nélkülözhetetlen szereplők jelennek meg, jelen esetben a hitelező és a két adós.

Prédikáció

A Párbeszéd Jézus jászolbölcsőjénél című karácsonyi elbeszélésben a következőket olvassuk: Karácsony táján meglátogatta az unoka a nagypapát, aki éppen a betlehemi jászolbölcső figuráit farigcsálta. Estébe nyúlt a farigcsálás, s a kis unoka eközben elaludt. Álmában pedig megelevenedtek a kifaragott figurák. A kis Jézus így szólt hozzá: „Három dolgot kérek tőled.” Meg sem várta a kisfiú a felsorolást, máris mondta: „Tudom, azt várod, hogy neked adjam, amit az angyal hozott: a téli kabátomat, a villany vasutamát és a képeskönyvemet.” „Nem, nem – válaszolt a kis Jézus –, nekem arra nincs szükségem. Másat kérek tőled. Add nekem a német dolgozatodat.” „De hiszen az alá elégtelen írt a tanító bácsi” – válaszolt a kisfiú. „Éppen ezért kérem. Mostantól kezdve mindazt, ami alatt ott áll az elégtelen, elhozod-e hozzám?” „Szívesen!” – hangzott a válasz. „Másodszor azt kérem tőled, hogy hozd el nekem a kakaós bögrédet.” „De hiszen az összetört!” – szólt a kisfiú. „Éppen ezért kérem. Mostantól kezdve mindazt, ami az életedben összetört, elhozod-e hozzám?” „Szívesen” – hangzott a szívélyes válasz. „Harmadszor pedig szeretném hallani azt a választ, amit édesanyádnak adtál, amikor a poharad holléte felől érdeklődött.” Ekkor elsírta magát a kisfiú és így szólt: „Akkor én hazudtam édesanyámnak, ugyanis a bögrém nem magától esett le és törött össze, hanem szándékosan földhöz vágtam.” Ezek után egy kis szünetet tartva ezt mondta a Jézuska: „Kérlek, mostantól kezdve mindig hozzám hozd, ami az életedben elégtelen, ami összetört, ami hazugság és gonoszság volt, és én segíték, megbocsátok, meggyógyítlak és megváltoztatlak téged.” Ekkor felébredt a kisfiú, s már tudta, hogy miért lett emberré a karácsonyi gyermekben a mindenható Isten, hogy miért született meg a Megváltó. Te tudod-e? Hiszed-e, hogy az embernek Fia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa, ami

elveszett? Hiszed-e, hogy azért jött, hogy elébe vidd mindazt, amivel elégedetlen vagy, mindazt, ami összetört az életedben, hogy hazugságaidat, bűneidet elvegye, adósságodat eltörölje, adósleveledet széttépje, hogy újrakezdhesd elrontott életedet? Ma neked üzeni Jézus, hogy megbocsáttattak a te bűneid, hogy a hited megtartott téged, és credj el békességgel. Ezt üzeni Jézus neked a két adós példázatában. Állj meg te is a Jézus lábánál, mint egykor a bűnös asszony, és mondd:

„Jövök *semmit sem hozva*, Keresztedbe fogózva,
Meztelen, hogy felruházz, Árván bízva, hogy megszánsz;
Nem hagy a bűn pihenést: Mosd le, ó, mert megemészt.” (MRÉ 458.)

Simon, van valami mondanivalóm neked...

Jézusnak mindig van valami mondanivalója a farizeus Simonok számára. Nem hagyja szó nélkül azt a farizeusi magatartást, mely mélyen felháborodik azon, hogy Jézus a közelébe enged egy bűnös asszonyt, sőt mi több, engedi, hogy könnyeivel öntözze, fejének hajával szárazra törölje és csókolgassa az ő lábát, és alabástrom szelencében hozott drága kenettel megkenje őt. Simon mély felháborodásában ezt gondolja magában: „Ez (azaz Jézus), ha próféta volna, tudná ki és miféle asszony az, aki őt illeti”.

Neked is, nekem is mondanivalója van Jézusnak. Simon, szól hozzá Jézus, te is azt gondolod, hogy kevesebb bűnöd miatt te *közelebb vagy hozzám*, mint a többiek, az általam lenézettek, a megbélyegzettek? Hát nem érted, Simon, hogy a nagyon bűnösök bűneik dacára is közelebb lehetnek hozzám, mint te, aki oly büszke vagy ártatlanságodra, tisztaságodra, igaz mivoltodra? Hát nem veszed észre, Simon, hogy belőled *éppen az hiányzik*, ami talán a náladnál jóval bűnösebben ott van, az irántam való végtelen, hálás szeretet? Simon, te sem tartasz igényt bűnbocsánatra? Te is elutasítod az általam felkínált esélyt az új életre? Te még mindig csak egy kegyetlen hitelezőt látsz bennem, akinek a törvény minden egyes betűjének betartásával törlesztened kell? Simon, te sem vagy tudatában súlyos bűneidnek, s ha igen, akkor is csak nagyon csekély mértékben? Simon, van valami mondanivalóm neked. Te is büszke vagy törvénytisztelő életedre, erényeidre, önmegigazulásodra? Jó cselekedeteid számontartásával te is igaz embernek tartod magad? Te is önmagadat keresed, és sohasem engem? Tudod, Simon, az a mondanivalóm neked, hogy végtelen önszereteted kiölte belőled Isten és felebarátod iránti szeretetet. Te is elfelejtetted, Simon, hogy kegyelemből élsz, hogy életed forrása az én kegyelmem? Jézusnak a te számodra is mindig van valami mondanivalója. Odafigyelsz-e erre?

A farizeus Simonok ma is egy egészen más világban élnek, más mértékkel mérnek. Te is *differenciálsz* bűn és bűn között, és azt vallod, hogy mert kevés a bűnöd, a szereteted sem kell végtelenül nagy legyen? Nem gondolod, hogy hálás szeretet nélküli életed végzetes lehet, s éppen ezért süllyedsz mélyebbre, mint ahová egykor a bűnös asszony süllyedt? A farizeus világában nincs helye a bűnös asszonynak, de *egy egészen más világban* a bűnösöknek is helye van. Ő pedig abban az egészen más világban él, mely akkor nyílt ki előtte, amikor Jézussal találkozott és Jézusra hallgatott.

Egy hitelezőnek két adósa vala...

Az egyik sokkal, azaz ötszáz pénzzel, a másik kevéssel, csupán ötven pénzzel tartozott hitelezőjének. Ma Magyarországon a bankok a hitelezők, és az állampolgárok százazrei az adósok, akik képtelenek törleszteni. Nem azért, mert nem akarnak, hanem azért, mert az árfolyamkülönbség hatalmasra duzzasztotta adósságaikat.

Te is adós vagy, a mennyei hitelező adósa. Miként példázatunkban, te is csak egyféleképpen szabadulhatsz meg adósságodtól, ha a mennyei hitelező elengedi tartozásodat. A te adósságod a saját bűnöd. Példázatunk egyértelműen fejezi ki Isten és a közötted levő viszonyt: az ő végtelen kegyelméből *már nem vagy adós*, a mennyei hitelező minden adósságodat, bűnödöt elengedte. Ő nem egy kemény, bankár lelkületű hitelező, aki a tartozást minden áron behajlja, hanem elengedi azt, megbocsát. Helyetted törlesztett a Golgota keresztfáján az ő egyszülött Fiának vére által. Ott engedte el minden tartozásodat, melyet visszafizetni te nem, csak egyedül Jézus volt képes halála által. Nem könnyeiddel, nem perselypénzreddel, nem áldozatos éteteddel érdemelted ki Isten bocsánatát, adósságaid elengedését. Miként a bűnös asszony sem a könnyeivel, lábcsókkal, hajának törlőruhaként való használásával érdemelte azt ki. Isten eltérte adósleveledet, hogy új-rakezdhesd az életed. Neked üzen Jézus, akit saját életed juttatott a csőd szélére bűneid által, neked üzeni, hogy van kegyelem. Példázatunk öröme: minden bajból és nyomorúságból *van kiút*, Istenhez vezető kiút, még akkor is, ha minden ellene szól ennek.

Nem igaz, hogy nincs különbség bűn és bűn között, azaz adósság és adósság között, de ez a különbség *nem befolyásolja* Istent. Mintha nem is venné tekintetbe. A hangsúly nem az ötszáz és az ötven, nem a nagyon nagy és kevésbé nagy adósságon, a súlyos és kevésbé súlyos bűnön van. Törleszteni ugyanis mindkét adós egyformán képtelen. Adósságaik kegyelemből történő teljes elengedésre szorulnak. Jézus csupán egymás mellé állítja a nagy és a „kevés” bűnt, a súlyos és az elenyésző adósságot, a nagy és a kicsi hálát, a nagy és a kevés szeretetet. Csak akkor fogod te is tisztán látni bűneid súlyát, végtelen eladósodásodat Istennel szemben, ha képes vagy felmérni Isten irántad tanúsított jóságának végtelen nagyságát, bűnbocsánatának teljességét, és végre kimondod: én is *kegyelemből élek*.

Mintha ezt mondaná Jézus: a két adós ti vagytok, te, Simon, és ez a bűnös asszony. *Én*, Uram, *én* és *ez* az asszony – kérdezhetné Simon felháborodottan? Jézus, a saját asztalomnál mondod ezt nekem? Te egy kalap alá veszel engem a saját otthonomban *ezzel* az egész városban hírhedt és megvetett asszonnal? Ez nem igazságos, Uram! De Jézus nem lehet elhallgattatni. Mintha ezt mondaná: Simon, ez az asszony valóban nagyon bűnös, sokkal többet vétkezett, mint te. Nem mintha te nem vétkeztél volna, hiszen ezt te sem mondhatod magadról. Valóban, Simon, a kettőtök bűnei között az arány ötszáz az ötvenhez. De ez az asszony valami másban is megelőz téged: nem csak bűneinek, de szeretetének nagyságában is. S mert te, Simon, nem tartasz igényt bűnbocsánatra, nem csoda, hogy kevésbé szeretsz engem. Jézus iránti szeretetünk nagysága az elfogadott bocsánat és kegyelem nagyságát igazolja.

Két súlyos *félreértést* kell tisztáznunk.

a) Sokan azt állítják, hogy a bűnös asszony azért nyert bűnbocsánatot, mert sokat tett Jézusért: lábait könnyeivel mosta, hajával szárazra törölte és csókolgatta, majd megken- te olajjal. Jézus ezt dicséretként fel is sorolja, sőt az érette semmit sem tevő farizeus szemére is veti, de határozottan leszögezi, hogy nem ezért nyert bűnbocsánatot. A te vétkeid sem azért bocsáttatnak meg, mert sokat tettél Jézusért, s így kiérdemelted. Nem! Ez teljesen ellentétes a törlesztésre képtelen adósokról szóló példázat üzenetével. Jézus iránti szereteted *nem feltétele* tőle elnyert bűnbocsánatodnak, hanem *következménye*. Ez egy Istentől rendelt sorrend, melyet mi nem cserélhetünk fel. Először a ki nem érdemelt, semmiképpen meg nem szolgált bűnbocsánat következik be, s csak követi ezt hálás sze- reteted. Így volt ez az adós szolga esetében is: az adósság elengedését csak követte, és nem megelőzte az adós szeretete nagylelkű hitelezője iránt. Először a Krisztus vére általi megváltás következett be, s csak az után született meg az Úr iránti hálás szereteted, mely

jó cselekedeteidben lát napvilágot. A megbocsátásra csak válasz a szeretet, és nem annak előzménye.

b) Sokan azt mondják, hogy ahhoz, hogy nagyon szerethessem a nekem megbocsátó Jézust, előtte nagyon sokat kell vétkezni, azaz sok szeretet csak a nagyon sok bűn megbocsátásának lehet a következménye. Nem igaz! Az Úr iránti szeretetedre nézve nem irányadó bűneid nagysága, hanem csak bűnbánatod mélysége és valóságosága. Félreértenénk a példázatot, ha arra következtetnénk ebből, hogy a kevésbé eladósodott kevesebb, a jobban eladósodott nagyobb szeretettel tartozik. Nem a bűnös asszony a jobban eladósodott, s a farizeus a kevésbé. Jézus nem is hasonlítja össze a kevésbé bűnös farizeust a nagyon bűnös asszonnyal. A példázat csúc süzenete: a nagy szeretet egy azt megelőző igen nagy bocsánat következménye, minden számítás nélkül.

Mielőtt szereted volna Jézust, már megbocsátott neked. Amikor még képtelen voltál őt szeretni, amikor még csak önmagadat sirattad és nem bűneidet, amikor még bűneid alatt görnyedtél és roskadtál, már akkor megbocsátott neked. Azért nyerted el bűneid bocsánatát, mert Jézusnak hatalma van bűneidet megbocsátani feltétel nélkül. Őt maga a Kegyelem küldte a földre. Fogadd hát te is sóvárgó szívvel Jézus bűnbocsánatát, hogy a te szívedben is lángra lobbanjon a szeretet!

...mondd meg, melyik szereti őt jobban?

Tipikusan lukácsi rákérdezés, mely az ő törvényértelmezését mutatja. A törvény tőled sem egynémely parancsolat megtartását követeli, hanem szeretetet. A törvény betöltése a szeretet. (10,27) Te is szeretettel töltöd be a törvényt, ellentétben a farizeussal, és egyben őt kizáró módon? Hiszen itt sem több vagy kevesebb szeretetről, nagyobb és kisebb bocsánatról, hanem csak *szeretetről* és *nem létező szeretetről*, *bocsánatról* és *annak nem igényléséről* van szó. A farizeus előtt ismeretlen a bocsánat, melyben egyébként neki is részesülnie kellene, de ő nem vágyik erre, nem tartja szükségesnek és nélkülözhetetlennek. Jézus azonban neki is megbocsát. Miért? Hogy megtanuljunk te is és én is szeretni. Így lép a bűn helyébe az áldás a megbocsátás nyomán.

Ki ez, hogy a bűnöket is megbocsátja? – kérdik, akik Jézussal együtt ülnek a farizeus terített asztalánál. A tanítványok is ezt kérdezték egy alkalommal: „Kicsoda ez, hogy a szél és a tenger engednek neki?” Te már tudod, hogy kicsoda ő. Ő a szabadító Úr Jézus Krisztus.

A te hited megtartott téged. Eredj el békességgel! Nem a Jézus iránti szereteted tart meg, sem az iránta tanúsított jó cselekedeteid segítenek rajtad, hanem a hited. Ugyanis mindkettő: a szereteted és tetteid is hited gyümölcsei. Egyedül a hited tartja meg a csőd szélére juttatott, Istennél eladósodott életedet, az a hit, mely nem emberi habitus, képesség, hanem Isten ajándéka. Ezért énekeljük:

„Hinni taníts Uram, kérni taníts!

Gyermeki nagy hitet kérni taníts!” (MRÉ 479.)

Ámen.

Ajánlott és felhasznált irodalom

BOVON, F.: *Das Evangelium nach Lukas*. Lk 1,1–9.50. EKK III/1. Benzinger/Neukirchen Verlag 1989, 393.

GRUNDMANN, W.: *Das Evangelium nach Lukas*. Ev. Verlagsanstalt, Berlin 1974, 171.

GÜNTHER, W.: hamartia. In: Coenen, L., Beyreuther, E., Bietenhard, H.: *Theologisches Begriffslexikon zum Neuen Testament*. III. Brockhaus Verlag, Wuppertal 1971, 1195–1199.

- JEREMIAS, J.: *Die Gleichnisse Jesu*. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1962, 126–127.
- KÁLVIN János *Magyarázata Máté, Márk és Lukács összhangba hozott evangéliumához*. II. Székelyudvarhely 1940, 102–103.
- KÜHNER, A.: *Überlebensgeschichten für jeden Tag*. Aussaat Verlag, Neukirchen-Vluyn 1994, 326–327.
- LINNEMANN, E.: *Gleichnisse Jesu*. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1978, 21., 24–25.
- LÜTHI, W.: *Das Lukas'evangelium*. Band I. F. Reinhardt Verlag, Basel 1958, 247–252.
- RENGSTORF, K. H.: *Das Evangelium nach Lukas*. NTD 3. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1958, 102–103.
- RIENECKER, F.: *Das Evangelium des Lukas*. R. Brockhaus Verlag, Wuppertal 1994, 205–208.
- SCHLATTER, A.: *Die Evangelien nach Markus und Lukas*. Calwer Verlag, Stuttgart 1995, 239.
- SCHMITHALS, W.: *Das Evangelium nach Lukas*. Zürcher Bibelkommentare, 98–100.
- STECK, K. G.: 11. Sonntag nach Trinitatis. In: Eichholz, G.: *Herr tue meine Lippen auf* 3. E. Müller Verlag, Wuppertal/Barmen 1964, 368–377.
- SURKAU, H. W.: 11. Sonntag nach Trinitatis. In: *Göttinger Predigtmeditationen* 23. Jahrgang, Heft 3, Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1969, 305–313.
- VARGA Zsigmond: Lukács evangéliumának magyarázata. In: Bartha T. (szerk.): *Jubileumi Kommentár. A Szentírás magyarázata*. Budapest 1969, 74.

Imádság a humorért

Uram, adj nekem jó egészséget és add, hogy legyen mit emésztennem.

Ajándékozz meg testi egészséggel és add hozzá a szükséges okosságot, hogy meg is tartsam az egészséget.

Adj megszentelt lelket, hogy felismerjem, mi a jó és mi a tiszta, és a bűnösök láttán ne rémüljek meg, hanem megtaláljam az eszközöket, aminek segítségével el tudom rendezni a bajokat.

Ajándékozz nekem olyan lelket, amely nem ismeri az unalmat, a zúgolódást és a sírátkozást.

Ne engedd, hogy nagy ügyet csináljak abból a dagadozó valamiből, amit *Érnek* neveznek.

Uram, ajándékozz meg engem a humor iránti érzékkel. Add meg nekem azt a kegyelmet, hogy megértsek egy-egy jó tréfát, hogy ilyen módon valami boldogságot találjak az életben és másoknak is tudjak adni belőle valamit. Ámen.

Morusz Tamás

Esketési prédikációvázlat a magyarországi homiletikai irodalomból

Dr. Boross Géza

Lásd, hited tőle mit várhat!*

Isten ráadásai

11.

Alapige: Róma 8,32

Ez az Ige Isten nászajándéka a számotokra. Ti most egy olyan útra indultok, amelynek nem látjátok sem a fordulóit, sem a végét. Isten azonban látja, s ezért adja előre biztatásul, vigasztalásul, erőforrásul ígérte: **Isten ajándékozó Atya!**

1. Kezdődött azzal, hogy érettetek is adta a Neki legdrágábbat, szent Fiát, **az Úr Jézus Krisztust!** Éspedig keresztre adta, bűneinkért adta, Megváltónak adta. Hogy milyen nagy ajándéka, csak az tudja, aki már elfogadta ezt az Ajándékot az Úrtól. Hívők, költők, énekírók ezrei vallják boldogan: Jézus üdvösségem, te vagy földön, égen örök örömem!

2. Azonban Istennek vannak **ráadásai** is Krisztus keresztyére. Ilyen ráadás az ember számára a társa! De hát lehet ajándék egy ember? Igen: ha szeret, hordoz, melegít, megbocsát. Csakhogy ez nagyon nehéz. Sokkal könnyebb átokká, mint áldássá lenni. Vele ugyanis lehet. Ez a Krisztus csodája. Ez Isten meglepetése a számunkra.

3. Ám folytatódik is, mert Isten holnap is ajándékozó Atyánk akar maradni. Mi módon ne ajándékozna Vele együtt **mindent**? A „minden” pedig azt jelenti, hogy **sok** ajándéka van. Hogy még a felét sem kaptuk meg. A java még hátra van. Induljatok hát nyitottan Isten ajándéka felé!

* Dr. Boross Géza: *Lásd, hited tőle mit várhat!* Esketési igehirdetési vázlatok. (Budapest, Kálvin tér) 1958–1963. Dunántúli Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteményei, Pápa 2010.

Prédikációsorozat a Sámuel második könyve alapján

Sebestyén László Ede
Hosszúmező

Akiben soha nem fogsz csalódní

Alapige: 2Sámuel 20,9–10a
Bibliailvasás: 2Sámuel 20,1–22

Két hadvezérről hallottunk a felolvasott Igében, akikről Sámuel 2. könyve megelőző fejezeteiből többet is megtudhatunk. Mindenesetre elszörnyülködhetünk azon, ahogyan a féltékenység úrrá tud lenni egy-egy emberen. Joábra gondolva mondom ezt elsősorban. Féltékeny azért, mert Dávid előbbre helyezi Amasát.

Amikor Séba, a Benjámin nemzetségéből való istentelen, az új fordítás szerint haszontalan férfiú szabályosan egy Absolon lázadásához hasonlót szít a király ellen, akkor Amasát bizza meg Dávid király, hogy ezt a lázadást leverje. Joáb ezt nem tudja lenyelni. Joáb nem tudja elfogadni, hogy most nem ő az első ember, hogy nem ő a kitüntetett vezér.

Nem tudom, te hogy vagy ezzel? Amikor eléd helyeznek másokat, amikor nem téged bíznak meg olyan feladattal, amire te vártál, hogy téged bízzanak meg. Milyen indulatokat, milyen érzéseket váltott ez ki benned? Egy osztályközösségbeli súrlódás esetén, a munkahelyi közösségben, otthon, a családi környezetben, amikor a szeretetnek a jeleivel nem vetted körül, amikor nem éreztették azt, hogy fontos vagy? Joáb sokat várt.

Az a Joáb azonban, aki többet és sokat vár Dávidtól, Dávid szavára nem engedelmeskedett. Ő volt az, aki a király szigorú parancsa ellenére mégis megölte fiát, az ellene lázadt Absolont, akinek halála miatt annyit sír és kesereg a király, hogy bizony nehéz a lázadó fiú halála miatti kesergését másoknak is lecsillapítani. Mondhatnánk azt is, hogy Joáb kiábrándult a királyból!?

Vannak ilyen élethelyzetek a mai egyházunkban, amikor református emberek kiábrándulnak az egyházból, az egyház szolgálóból? Lehet hasonló élethelyzet! De ez soha ne adjon okot a helytelen és istentelen indulatokra! Joáb ebbe a kelepcebé esik. És ott van Amasa, akiről a 17. fejezetben megtudjuk azt, hogy ők ketten első unokatestvérek. És Joáb, a korábbi fővezér, a mostani fővezért meggyilkolja. Unokatestvérenek gyilkosává lesz. Hát így kell készülni? Így kell várni, hogy végre békeesség, végre nyugalom legyen országunkban? Absolon lázadása leveretett, és akkor most unokatestvéremnek gyilkosa leszek?

Vajon itt Erdélyben, a végeken, továbbra is ezt fogjuk tenni? Vajon ilyen adventünk lesz nekünk? Amikor a magyar magyart rontja, amikor a családban nem lesz egyezség?! Amikor mindenki talán arra vár, hogy többre értékeljék?! Előtte hajlongjanak, nagyra becsülnék? Vagy örülünk annak, hogy békeesség van körülöttünk?! A Békeesség Királya szolgálai lehetünk! Joáb nem tud örülni ennek. Negatív személyiség, aki előttünk van. Aki cselekedetében hasonló Iskáriótes Júdáshoz, aki unokatestvérét, a Dávid által kiszemelt férfiút megöli. Amasa három napot kapott, hogy gyűjtse össze a királyhoz hű júdeai seregeket, hogy leverje az északi Efraim-hegységben összpontosuló és a király ellen lázadó embereket, Sibával az élen. És ekkor jobb kezével megfogta a szakállát, mintha magához húzná, hogy megcsókolja a rég nem látott unokatestvért, atyafit, ilyen nyálás – nem tudok máshogy fogalmazni! –, ilyen kedveskedő, ilyen mézzel csöpögő

szavakkal köszönti: „Egészségben vagy-é atyámfia?”, hogy aztán leszúrja. Szemeiben előtte így kedveskedik neki: „hogyan vagy?”, „jól vagy-e?”, hogy mindjárt jobban legyen!!

Ugye, testvérem, hogy nem ilyen adventünk kell legyen? Nem ilyen felebaráti szerezetre tanít bennünket az Úr Jézus Krisztus. Se téged, se engem, senkit! Nem ilyen „hogyan vagy?”-mondásokra, miközben leszúrjuk a másikat! Nem így! Sokkal bentebből, igazabb, szívből jövő őszinte kérdésekre, őszinte érzésekre vár Isten a te felebarátod által is, akinek talán még ma meg kell címezni egy levelet a messzi Németországba, Egyesült Államokba vagy Kanadába, hogy ne csak annyit kérdezzünk, mint itt Joáb Amasától, „egészségben vagy-é, testvérem”-gyilkos szándékkal.

Mindent csak azért tesz, hogy ő emelkedjen. S ha a felebarát majd ott lesz az út porában, ott vergődik – nem olvastam tovább az Igét most az alapige rendjén –, szinte undorító. Nem is akarom részletezni. Egyszer hallottuk, de belecsendült a fülünk. És mégis, több tisztelet, több megbecsülés, több emberiség van egy névtelen katonában, aki ezt a haldokló, vérbefagyott embert félrehúzza a mezőre, majd letakarja egy lepedővel. Senki ne lássa, ne álljanak meg ott bámészkodni!

Ebben a névtelen katonában sokkal nagyobb tisztelet, emberiség van, mint Joábban.

Majd Joáb is hasonló módon fogja végezni. Aki annakidején Abnert kivégezte, aki most kivégezte Amasát, ő maga is kard által fog elhullani, meghalni.

Mennyivel inkább a jóérzésnek, az együttérzésnek a lelkületét várja az Úr Jézus Krisztus. Egy pohár vizet adni Jézus nevében, beteget felkeresni, az árvákat és özvegyeket meglátogatni – Jakab apostol azt mondja: ez az igazi istentisztelet. Valahogy ez a névtelen katona, amikor félrehúzza a vergődő, hasba szúrt korábbi hadvezért, mintha ezt cselekedné. Ő krisztusi cselekedetet visz véghez.

Hadd legyél te most Istennek ez a névtelen katonája, Krisztusnak ez a katonája, aki együttérzéssel, emberies cselekedeteiddel oda tudsz fordulni felebarátod felé. És akkor már nem csupán az úrasztalán vagy otthoni asztalainkon gyúlnak meg az adventi gyertyák, hanem a szeretetnek a fénye ott fog tündökölni a lelkünkben.

Vigyázzunk, mert az Igének megvan az az üzenete is, hogy Amasa elővigyázatlan volt. Az, aki nemsokára meghal, nem őrizkedett a fegyvertől. Ő azt gondolta, hogy Joábót jó szándék vezeti. Így közelít az Ördög, a Sátán, a Kísértő is felénk. Sokszor hasonló módon és praktikával próbál elfordítani az Isten által kijelölt útról. Jó nekünk őrizkedni az idegen fegyvertől!

Testvéreim, így van ez a lelki életünkben is! Amikor nem őrizkedünk a különböző támadásoktól, nem vagyunk óvatosak, és az Istentől kapott életünket nem becsüljük, nem szeretjük, akkor elbukunk és vereséget szenvedünk. Még az első emberpár életébe is így jött be a bűn. Így buktak el ők, Ádám és Éva, mert elővigyázatlanok voltak. Nem őrizkedtek. Így hal meg Amasa, korábban Abner, és még sokan mások.

Az ellenség néha a jó szándéknak, a barátságának az álarcával közeledik. A halálos ellenség, a régi kígyó is így közeledik hozzánk. A gonoszság azonban lelepleződik.

Jézus, Aki arra tanít, hogy senkiben nincs nagyobb szeretet, mint aki életét adja az ő felebarátaiért, Ő teljességgel ezt be is teljesíti. Ezért jön a Földre. Ezért születik meg karácsonykor az Embernek Fia. Azért, hogy ezután becsüljük szavát: „Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek!”

Jól jegyezzük meg az Ige üzenetét: az ellenséggel nem lehet barátkozni, az Ördöggel nem lehet ujjat húzni. Ha békés külsővel és jó ígéretekkel életünkre tör, vigyázzunk magunkra! Vigyázzunk házunk népére! Vigyázzunk egyházunkra! Szeressük mieinket és becsüljük Istentől kapott életünket!

Ez akkor valósul meg a te életedben is, ha az igaz Barátot fogod igazán becsülni és szeretni, Akiben nem lehet csalatkozni. Amasa csalatkozott Joáb szeretetében, mert gyilkos „szeretet” volt. Ha Jézusra bízod életedet, Aki szíved ajtaja előtt zörget, Benne soha nem fogsz csalódní. Joábban csalódtak. Csalódott Dávid is. Csalódhatsz emberekben, csalódhatsz Isten szolgáláiban is. Sokszor a szülő csalódik a gyermekben, gyermek a szülőben, hitves a hitvestársban – lehetne folytatni a sort!

A tanítvány a Mester szeretetében nem fog csalódní. Ezért hát harcolj a bűn és a Sátán ellen! Kérjed Istent, tegyen bölccsé, tegyen elővigyázatossá! Szilárdan állj meg helyeden, ahová az Úr Isten helyezett! Akkor lesz megmaradásunk itt a végeken. Akkor lesz megmaradásunk hitben való harcaink közepette, ha az Ige kétélű kardjával küzdünk, de nem egymás ellen! Azzal már nem vagdalkozunk, ha az Ige kétélű kardja először minket vág meg, hogy minden bűnnek szennye-gennye kifolyjon életünkéből. Megtisztít és közben megóv, hogy mindenféle csábításnak, képmutatásnak kelepcéjébe ne essünk. Alkalmazkodjunk együtt a Szentírás tanításához, Isten tanácsához! Valóssággá lesz majd az apostoli biztatás és tanács a te életedben is. Álljatok ellene az ördögnek, és elfut tőletek! Ámen.

A félmegoldások útján

Alapige: 2Sámuel 21,1–14

Egy ritkán hallható történetet áll előttünk. Ez a ritkán emlegetett történet sok tanulóssággal bír a mi számunkra is.

Ezen versek által figyelmeztet Isten minket, hogy bizonyos dolgokban meddig mehetünk el. Miért mondom ezt így? Bár a történet végén arról hallunk, hogy Isten megkönyörült az országon a három évig tartó szárazság után, mert az elrendezetlen ügy ott lebegett Isten szeme előtt, de Dávid, amikor háromévnvi szárazság után végre Istenhez imádkozik, valahogy a megoldást nem Istentől, hanem a közájük ékelődött gibeóniaktól kéri. Félig-meddig függ Istentől, félig-meddig figyel csak Isten akaratára. Számunkra az a tanulság ebből, hogy ne csak félig-meddig függjünk az Ő akaratától, ne csak felszívvvel szeressük Őt, hanem teljes szívünkéből, teljes elménkéből és teljes lelkünkéből.

Dávid máshogy rendezhette volna el a gibeóniakkal ezt a kínos ügyet! Egy bizonyos ponton Dávid már jobban akar tetszeni a gibeóniaknak, mint Istennek. Isten megindokolja, hogy azért van ez a szárazság, mert Saul háza népe erőszakot követett el a gibeóniakon, őket ki akarta pusztítani. Amikor azok bosszú-emberáldozat cselekedetére nézve kéri a segítségét, akkor gondolkodás nélkül mindent megad, mindent odaad. Ha vallástörténeti szempontból is nézzük ezt a történetet, akkor azt látjuk, hogy az emoreus népek az aratás elején isteneiket próbálják kiengesztelni. Nem volt ritka ilyenkor az emberáldozat bemutatása is náluk. Ez a Mindenható Isten előtt utálatos volt.

Dávid egy ilyen „játékba” megy bele, amikor a gibeóniak kérésének eleget téve kiadja számukra Saul hét gyermekét. Saul két gyermekéről, valamint öt unokájáról hallunk itt a történetben, akiket felakasztanak egy hegyen. A királyok könyvében aztán többször olvasunk arról, hogy még a választott nép fiai is mutattak be áldozatokat a hegyeken. Ezeket a hegyeken tisztelték a különböző pogány isteneket, tehát egy rituális áldozatról van szó itt is.

A történet folytatásában arról hallunk, hogy egy fájdalmas szívű, de nemes lelkű aszszony, Saul másodrangú felesége, Ricpá, aki két fiát veszítette el, minden nap őrzi ennek a hét felakasztott embernek a holttestét. Az akkori pogány hit felfogása szerint a feláldo-

zottak holttesteik addig kellett a hegyen maradjanak, amíg eső nem hull alá az égből. Ez Isten törvényével ellentétes, mert aki fán függött, azt mielőtt lemegy a nap, el kellett temetni. Jézus Krisztust is, kit keresztfára feszítettek, még naplemente előtt eltemették. Itt pedig semmibe veszik ezeket a törvényeket. Ricpá, a gyászoló édesanya mind a hét tetemre ügyelve, éjjel-nappal kitartóan megvédi ezeket a madaraktól és a vadállatoktól. E drága holttesteket őrizve takargatja őket, hessegeti a madarakat.

Ricpá cselekedetének a híre eljut Dávidhoz.

Dávidnak a szíve itt megesik. Könyörtületességre indul. Ebben a könyörtületességben az elhamarkodott lépését kívánja valahogy korrigálni. Kiadta a hét fiút, hogy a gibeóniak azt tegyenek velük a maguk kénye-kedve szerint, amit csak óhajtanak. Odaengedte őket a halálba – ezt helyre már nem hozhatja. Mégis, legalább a végtisztességet megadva enyhíteni akar Ricpá fájdalmán!

Megkeresteti Saul és Jonatán csontjait, s ezeknek a holttesteivel együtt a családi sírboltba helyezteti őket.

Ekkor olvasunk arról, hogy ezután megkönyörült Isten az országon.

Annak idején a gibeóniak csalással kerültek be az izráeliek közé, akik megesküdtek, hogy őket nem bántják. Ezt az esküt szegte meg Saul. Isten számon kéri az esküszegést. Ugyanaz történik itt, amit majd úgy olvashatunk az Újszövetségben, hogy az ítélet Isten háza népén kezdődik el először, utána majd a világ fiain. Isten a bűnt ideig való vagy örökké tartó büntetéssel sújtja. Milyen jó, hogy mi Jézusra nézhetünk, aki elszenvedte ezen ítéletet!

Ez az ószövetségi jelenet arra eszméltet minket, hogy mi Istentől kérjük a megoldást, s ne a félmegoldások útját járjuk! Isten már egy igazi megoldást elkészített. Valaki értünk függött azon a fán, Valaki már értünk megszerezte a kiengesztelést. Isten mennnyivel inkább megkönyörül az Ő népén, ha erre a Jézusra tekintünk!

Kérjük az Úr Istent, hogy túl ne lépünk bizonyos dolgokban, hogy ne a világgal kezdjünk el barátkozni, mert az ellenségeskedés lesz Istennel. Dávid túllépett ezen a határon. Nem kérte Isten akarátát, nem kereste az isteni megoldást. Tanuljunk meg mi, magyar reformátusok először Isten akarátát, országát és igazságát keresni! Dávid elbukta a sorrendet. Mennyi sírás-jajgatás, mennyi édesanyjai könny származott ebből!

Mennyi fájdalmat okozhatunk magunknak és mieinknek, amikor bár tudjuk, mit kellene cselekednünk, s mégsem azt tesszük!

Dávid, aki elgondolkozott a túlkapásán, most Ricpá sebein próbál enyhíteni. Mennnyivel inkább Dávid Fia lesz az igazi sebkötöző, a fájdalmak igazi enyhítője! Ő bekötözi sebeinket, meggyógyítja betegségeinket. Az Ő sebei által gyógyulunk meg. Ha erre a mi Jézusunkra, hitünk elkezdőjére és bevégezőjére tekintünk, akkor megnyugszik a lelkünk, akkor minden fájdalmas gondolat, minden halálosan komoly kérdés válaszra talál. Ámen.

Él az Úr!

Alapige: 2Sámuel 22,47

„Él az Úr” – zengi az Ige felénk e drága örömhírt, és jó nekünk ebbe kapaszkodnunk. Őseim szülőfalujában, a dunántúli Kocson az ottani református templom szószékére ez az Ige van felírva. Dávid dicsőítő énekéből halljuk e drága bizonyágtételt. Jelenítsen számunkra is sokat, hogy élő Urunk van! Mit jelent ez? Új életlehetőség adatik nekünk is az élő Úr által ebben az új esztendőben. Van kire alapoznunk: élő Istenünk van!

Nem bálványisten Ő. Nem olyan, amilyet kőből, fából vagy más anyagból faragnak, formálnak. Azoknak kezük van, de nem tudnak segíteni, szemük van, de nem látnak, fülük van, de nem hallanak. Nekünk élő Istenünk van. Ő maga Lélek, élő Személy. Hosszú időn keresztül hirdették az ateista filozófusok, hogy Isten halott. Ma azt mondhatom örömmel: Isten nem halott. Ő nem a könyvekbe zárt Isten. A Könyvek Könyvéből is kilép, s szólni, vezetni, tanácsolni, bátorítani, erőt adni szeretne. Ő a te élő Urad, Aki nem a mítoszokban, legendákban feltalálható Isten. Őt Jézus Krisztusban megismerted. S együtt Ráismerhetünk, találkozhatunk Vele ismételten ebben az új évben is, ahogy egy ifjúsági énekünk is mondja: „Találkozni jöttünk Veled!” Bárcsak így lenne minden esetben! Akkor is, amikor a templomba jön az Ő népe, akkor is, amikor a belső szobánkban csendességet tartva keressük Őt, akkor is, ha munkánk közben hívjuk segítségül, vagy éppen betegágy mellett, vagy gyászkoporsót körülállva várjuk Őt, megtalálhatjuk.

Milyen jó, hogy Őt lehet keresni! Keressetek és találtok, zörgessetek és megnyitátok nektek! Aki Őt keresi, az megtalálja. Hadd kezdődjön így ez az új év, az Ő keresésének vágyával! Élettel, életkedvvel, Tőle jövő bőséggel és gazdagsággal telhetünk így be. Az Ő áldása nélkül hiábavaló lenne minden kezdeményezésünk, minden munkánk, minden erőlködésünk. Mondjuk, de sokszor nem éljük át, „emberé a munka, Istené az áldás” Ahogy a hét első napján, vasárnap Istennel kezdjük a hetet, most Vele kezdetjük az új évet.

Dávid személyes módon beszél az Ő élő Uráról. „Áldott az én Kősziklám” – mondja. Imádságainkban így szólítjuk meg mi is Őt: Mi Atyánk. Templomi imádságainkban sokszor így szólítjuk meg Őt: „Istenünk, jó Atyánk!” De szabad és meg kell szólítanunk személyesen is Urunkat. Emlékszem, amikor konfirmándus gyermekeinknek tanítottam az istentisztelet előtti, valamint az istentisztelet utáni imádságot, rám csodálkoztak: „Ezt mondani is kell?” „Ti mit szoktatok tenni?” – kérdeztem őket. „Megállunk, aztán széjjelnézünk jobbra-balra, vagy meghajtjuk a fejünket, mint más teszi, számolunk háromig, s leülünk.” Vigyáznunk kell, hogy imádságaink, vagy a mímelt „imádságok” ne hogy ilyen sablonszerűek legyenek! Ha személyesen átéljük azt a három-négy szót, amit a magunk szavaival mondunk Istenünknek, például, „Köszönöm Istenem, hogy megsegítettél!” vagy „Vezess utadon!”, akkor jól indulunk.

Tanuljuk meg Dávidtól áldani az Urat, Akiről azt mondhatjuk: „az én Kősziklám” Őrá alapozhatunk, hiszen „az egyháznak a Jézus a fundamentuma” Személyes életünknek is alapja csak az élő Úr, a feltámadott és mennybement Krisztus lehet. Majd így folytatja: „Magasztaltassék Isten!” Mindenkinél feljebb legyen emelve az Ő neve! Mennyeiektől, földiektől, föld alatt valóktól is dicséretet vesz. Méltó az Isten, hogy mi is dicsérjük, magasztaljuk, mindenk fölé emeljük nevét. Hatalmasságok, urak, pénzek, vagyonok fölé is! Minden az Ő kezéből jó. Az élet és halál Ura Ő, Aki életet kíván adni még akkor is, amikor megmutatja, hogy életünk itt e földön emberi mérték szerint lezá-

ruló, behatárolt, életünknek napjai hetven, vagy legfeljebb nyolcvan esztendő, ritka esetben akár több is. De isteni mérték szerint Jézus által örök életünk van.

Ebben a gyorsan múló esztendőben gondoljunk majd arra is, hogy mi a magunk életútján úgy mehetünk tovább, hogy nem egyedül, hanem Vele harcolunk, és Vele küzdünk.

Alapigénk előtti versekben Dávid azért is hálát adott, mert Isten neki harcaiban győzelmet adott. Megöregedett, megvénült, de a győzelmet Istennek tulajdonítja. Isten erősítette meg karját, hogy az íjat is meghúzhassa, vele volt akkor is, amikor a túlerővel szemben kellett küzdiön, s Istentől kapott erővel zúzta össze, mint a föld porát, s taposta szét, mint az utca sarát, ellenségeit. Ez nem az ő tehetsége, Dávid mindezt Istennek tulajdonítja. Ebben az új évben is minden tökéletes ajándék, minden győzelem, minden nehézségen való felülemelkedés Isten munkája, Isten ajándéka lesz.

Jézus a mi szabadító Kösziklánk. Jézus neve, a Szabadítóé, íme, már benne van Dávid dicsőítő énekében is. Hadd legyen ott Jézus Krisztus ebben az elkövetkezendő 365 napban is! Hadd legyen Ő a Feje református Anyaszentegyházunknak! Hadd legyen a családoknak Feje az Úr Jézus Krisztus! Hadd legyen gyermekeinknek tanító Mestere Ő, az élő Úr! S akkor mindannyiunknak Szabadítója marad, Aki megmutatja, hogy vele érdemes küzdeni, és vele bátran neki lehet indulni a nagy kihívásoknak is, mert csak az Ő szabadításában bízva bátorodhatunk. „Csak légy bátor és erős!” A Józsuének szóló egykori bátorítás nekünk is szól. Bátorítson minket is az Ige, és személyes, élő Urunkhoz kötődő hitet kérjünk Őtöle, hogy ezzel a hittel tudjuk a hitnek szép és nemes harcait együtt megharcolni! Ámen.

Az ember, akit használni tud az Úr, és a mihaszna ember

Alapige: 2Sámuel 23,1–7

Ezt a két embertípust mutatja be a most felolvasott igeszakasz, amely egyben Dávid király utolsó szavait tartalmazza.

Dávid önmagáról nem dicsekvésképpen mondja, hogy őt mindig használni tudta volna Isten. Dávid megöregedvén alázatos. Az alázat iskolájában sok mindent megtanult Istentől. Ő maga sem gondolta meg minden útját, de azt az Istent megtanulta becstülni és félni, Aki minden törvényteleniséget, minden hűtlenséget számon kér. Önmagáról egyszerűen úgy beszél, mint *Isai fia*. Nem felejt el, hogy honnan jött, honnan származik. Nem is elsőszülött gyermek, sokadik. Egy egyszerű család egyszerű sarjadéka. És csak utána mondja azt, hogy *magasra emelt férfi*, aki *magasra felemeltetett* (Kecskeméthy I. ford.), aki *igen felmagasztaltaték* (Károli G. ford.). Isten felemelte, felmagasztalta, magasra emelt férfi lett. Mindez Isten munkája, és nem Dávidé.

Hogy beszél Istenről? Milyen Isten-megnevezést, milyen titulust használ? Ezek nem jelentéktelenek, mert jelzik azt, hogy miként gondolkozik a hívő ember Istenről, és milyennek látja saját magát Istenhez viszonyítva. Több ilyen megnevezést használ Dávid. Figyeljük meg, melyiket teszi előre! Azt mondja, hogy *Jákób Istene*. Magát pedig Jákób Istene felkentjének nevezi. Felkent király, s szinte úgy látjuk, mint egy prófétát is. Régi énekeskönyveinkben a zsoltárok könyve előtt nagy, vastag betűkkel szedve azt található, hogy *Dávid királynak és prófétának zsoltárai*. Bizony, Isten felkente őt Lelkével. Így lett Jákób Istenének felkentje. Aki Jákóbbhoz hű volt, hű volt Dávidhoz is. Amikor Jákób Istenét említi, ebben az is benne van, ami a Jákób névben található, bizony én is ilyen

csaló voltam (gondolhatta Dávid!), hasonló voltam Jákóbbhoz. S ahogy Ő Jákóbnak is Istene maradt, úgy maradt Ő számára is, Dávidnak is Istene. Milyen jó a múltat nem feledve, hanem abból a leckét megtanulva, Isten hűségét meglátni!

Nem önmagáról beszél, hanem Isten munkájáról. *Az Úr Lelke beszélt általam, az ő szava volt nyelvemen.* (23,2) Ez a beszéd egyedül maradandó, mert a *minden* jónak adójáról szól. A következő versekben sokszor szerepel ez a *minden*. Jókívánságainkat néha puritán egyszerűségben fogalmazzuk meg, és mégis sokat jelenthet az a „minden jót kívánok néked!” Ezt a *mindent* köszöni meg most Dávid. Istentől kérte, Istentől kapta a sok mindent. Ám a minden jó között Isten Szava volt a legfontosabb jó. Ha mi is egymásnak békességet, örömet, nyugalmat kívánunk, azt is kívánhatjuk, hogy legyen s maradjon meg szívünkben Isten beszéde. És akkor kívánjuk a legjobbat. Mert ha Isten beszédének van helye életünkben, akkor olyan lesz életünk, mint a magától termő föld, amely megadja termését. Minden ettől függ. S ha ez hiányzik, akkor hiába minden erőlködés, hiába minden igyekezet.

Isten szólt Dávidhoz. A teremtő szó, amely a kezdetekben ott van, ez a „legyen” tudta újjáteremteni a porba lesújtott, a bűneiben fetregő embert, a gyászoló Dávidot, a fiai lázadása nyomán összetört szívű Dávidot. Isten szólt, és Dávid megéledt – sokszor még szolgálói sem értik ezt. Dávid pedig énekel Izráel Istenéről, mint Izráel Kősziklájáról, Akire jövőt építhet Izráel. Most már Izráelt említi, s nem Jákóbot! Az „Istennel küzdő, diadalmaskodó és győző” Izráel ez. Igazán ma is csak az győzhet, aki Istennel harcol, aki Istennel együtt harcol!

Izráel Kősziklája – mi már tudjuk, maga az Úr Jézus Krisztus – próféciaképpen van jelen az Igében: *az emberek igaz uralkodója, az istenfélő uralkodó olyan, mint a fölkelő nap reggeli fénye, mint a felhőtlen reggel, melynek sugarától eső után fű zöldül a földön.* (23,3–4) S ekkor Dávid önvizsgálatot tart: vajon az én házam ilyen volt-e? Jézusban meglátogatott a naptámadat bennünket. Jézusban reánk mosolyog Isten. Amikor Ő jelen van, akkor a felhők eloszlanak, mögüle kisüt a Nap sugára. A páráság, a harmat nyomán kiszárad a fű, pezsdül az élet. Az igazságosan uralkodó mellett minden életre kap. Ha az Úr Jézus Krisztusra nézünk, akkor Benne ezt az igazságosságot megláthatjuk. A távolba mutató prófécia arról is beszél, hogy az Ő igazságos uralkodása teljességre fog jutni. Akkor minden igazságtalanság ítéletre kerül.

Isten gyermekeinek bizonyosan lesz még bőven része igazságtalanság-élményben. Lesz olyan, amikor azt mondhatjuk, „megint becsaptak”, megint „csak ígérgettek, és nem aszerint van” Gondoljunk arra, hogy amit Jézus Krisztus ígér és tesz, azt igazságosan cselekszi, sőt, Ő maga az élő Igazság. Ha Benne bízunk, nem csapódunk be. Lehet úgy nézni Reá, mint amikor reggelre ébredve látjuk, hogy a felhőket elfújta a szél, és kisüt a nap, akkor még az embernek a kedve is jobb! Így lesz Jézus mellett egészen más az élethez való hozzáállásunk. Jézus jelenléte visszahozza örömet, megadja életkedvedet. Így lehetünk Tőle függő emberekké, akiknek életét meghatározza az Ő jelenléte, az Ő vezetése.

Így öregedett meg Dávid, s ezt az Istenbe vetett bizalmat hagyja az utókorra.

Amikor visszagondol arra, hogy az Úr Isten örök szövetséget szerzett vele, akkor azt látja, hogy életében az a sok elrendezetlen állapot, az a sok kuszaság, mely az ő bűneinek a következménye, Isten által mégis rendbe jön. Ilyen a mi életünk is. Mennyire hasonlítunk ebben mi is Dávidhoz! Bennünk talán még több kuszaság, furcsaság, még több szeszélyesség van. Azt mondja itt Dávid, hogy e szövetségben járva, *benne elrendezett és biztosított mindent* (23,5b). Egy másik fordítás szerint: *mindennel ellátva, és állandót adott*. Ebben a változandóságra ítélt világban van egy állandóság: az Ő szeretete, az Ő jelenléte. Ezt az állandót kívánja neked is adni!

Ezzel szemben ott vannak azok az emberek, akikről így beszél a Biblia: a mihaszna emberek. A Dávidhoz hasonló embereket, Isten gyermekeit olyanként láthatjuk, mint akiket Isten tudott használni, akik Isten munkatársaivá lettek, Isten szántóföldjévé váltak, Isten házává épültek. Ilyen az Ő Egyháza: ahol otthonra, melegségre, közösségre, nyugalomra találhatunk. Kérdés: tudok-e én a felebarát számára Isten által mindig ilyen eszközzé válni? *De az elvetemültek mind olyanok, mint a szélhordta tövis, melyet nem fognak meg kézzel. (23,6) A mihaszna pedig mind olyan, mint az ellökött tövis, mert nem lehet kézbe venni. (Kecskeméthy I. ford.)* A mihaszna embert tehát nem lehet kézbe venni, az ilyen embert Isten nem tudja használni. Életsorsa az ítélet felé közeledik. Fejszét fognak, lándzsanyelet ragadnak, összegereblyélik és tűzre vetik. *Égő tűzzel égetik meg ott, ahol csak találják. (23,7b)*

Minden örömöm – mondja azonban Dávid – belőle sarjad. És most arra szeretnék utalni, amiről a prófécia többször beszél: a Sarjról, a Csemetéről. Még csak növekedésnek indul, még csak Sarj, még csak Csemete, de Isten gondoskodik a Csemete növekedéséről, terveinek beteljesüléséről. Minden örömünk Belőle sarjad. Az öregkor örömei is! Nem utolsósorban az örök életnek örömei! S addig is, e frigyben járva, csodálhatom Uramat, ki nem tenné meg: *azért teljes üdvömet és minden kívánságomat, hogy ki ne sarjazzasson?! (23,5b)* Ha még nem is láttam meg, hogy beteljesült volna minden, de már sarjad. Istennek másik öreg szolgája hasonlót ír levelében: *tudjuk, hogy megvannak a kéréseink, amelyeket kértünk Őtőle. (1Jn 5,15)* Még nem teljesültek, de Istennél megvannak. Szabad a kezdetre nézni, amint erre Isten Igéje bátorít is, önmagára mutatva: *Én az Úr vagyok, a ti szentetek..., újat cselekszem, most kezd kibontakozni. (Ézs 43,15.19)*

Dávid már megöregedett, sok mindent látott, s még mindig ott van a kezdetnél. Átgondolja, amit ő nem tehetett meg, vagy életében nem teljesedett be, majd eljön egy dávidi Sarj, és beteljesedik minden. Nekünk is így lehet Benne reménykednünk, Benne bízunk, s akkor soha nem szégyenülünk meg. Ámen.

A hűséges vitézek

Alapige: 2Sámuel 23,8–39

Idegenül csengenek ezek a zsidó nevek a mi fülünkben, és nagyon furcsa egy ilyen névsort olvasni. Dávid 37 hűséges vitézéről hallottunk itt. Mikor emlékezik meg a Szentírás erről a 37 vitézről, erről a 37 hősről? Fontos, hogy meglássuk, Isten mikor látja jónak közölni ezeknek az amúgy feledésbe merült vitézeknek cselekedeteit, akiknek, íme, nevük be lett írva az Élet Könyvébe. Nem hasonlíthatók ők az ósatyákhoz, prófétákhoz vagy apostolokhoz, akiknek nevei közismertek.

Olyan személynevek, illetve településnevek hangzottak el, amelyek idegenül szólnak számunkra. Több személyről vagy településről csak itt hallunk az egész Bibliában. Isten úgy látta jónak, hogy egy-egy igeversben ezekről a hőskről megemlékezzen. E fejezet elején Dávid utolsó szavait olvashattuk. A negyvenéves királyi szolgálat végéhez közeledő, megöregedett Dávid megemlékezik azokról, akiket Isten tudott használni, s bővebben kitér az elvetemült, mihaszna emberekre, akiket a szélhordta tövishez hasonlít, amelyet csak lándzsanyéllal piszkálnak fel, vagy fejszével, vasat ragadva kivágnak, s tűzre kerülnek. A mai igerészünkben felsorolt 37 ember nem volt mihaszna, hanem hasznos eszközök voltak Isten kezében.

Három férfiú neve külön kiemelkedik e névsorból. Mindig fontos az, amikor Isten Igéje valamit kiemel, kihangsúlyoz. Az Úr Jézus Krisztusnak „bizony-bizony mondom

néktek” szavakkal bevezetett tanításai milyen sokatmondóak! A külön kiemelt hárommal nem érhetnek föl még a legkülönbek sem.

Érdekes módon a 37 vitéz között nem találjuk Joábot. Ő mindig a maga útját járja, a maga hasznát keresi. A kiemelt három férfiút, illetve mind a 37 vitézt egyvalami összeköti: ők mindig Dávid mellett voltak. Egyszóval: hűségesek. Rájuk lehetett számítani!

Ekkor máris elérkezünk az üzenethez: ebbe a felsorolásba, ahogy beleszó egy-egy nemes cselekedetet az Úr Isten, azt szeretné érzékeltetni vele, hogy a mi kicsiny, parányi életünk csak egy homokszem a tengerparton, s mégis kedvesek, hasznosak lehetünk Isten számára. Lehet, azt mondjuk, nekünk kevés a lehetőségünk, nekünk nem adatott annyi, mint másnak, s íme, itt a Biblia ilyen egyszerű emberekről beszél. Isten nem feledkezett meg róluk, s ugyanígy *minket is számon tart*.

Hasznos és hűséges emberek ők. A maguk idejében, a maguk helyén teszik a dolgukat. *Hadd legyünk az Úrnak ilyen egyszerű és hűséges emberei!* Egymás mellett küzdenek, és végig kitartanak. Együtt vannak a bajban, a nehézségek közepette is. Isten adjon ilyen egymás mellett kitartó, egymásért is terheket vállaló, szolgáló életet a házastársaknak, presbitereknek, lelkipászoroknak, mindnyájunknak! Így látjuk majd egymás mellett az Újszövetségben Pétert, Jakabot és Jánost, a három oszloppapostolt is. Megemlékezhetünk a tizenkét apostolról, vagy a hetvenes tanítványi körről is, akik Jézus követésében járva hallgatják, magukba szívják az Ő tanítását, és Szava szerint cselekszenek is. Hirde tik az örömmüzenetet, csodadolgokat tesznek.

A 37 vitéznek élete nehéz küzdelmekkel volt teljes. Minden harcukban az Úr ad nekik győzelmet. Nem a maguk erejében bízó emberek ők. Egyszerű katonák. Egyszerű és egyszerű tiszték is vannak közöttük, akik mind az Úr ereje által küzdenek.

A legvégén pedig ott szerepel a hitteus Uriás is. A hűséges katona, aki királyának unszolására sem megy be feleségéhez, Betsabéhoz. Nem megy haza megpihenni, míg bajtársai a harcmezőn vannak. Később pedig viszi a saját magát halálba küldő parancsot, s hal hősi halált. Hős volt, és Isten sem felejtkezik meg róla.

Örök figyelmeztetés számunkra az ő hűséges kiállásuk!

Íme, testvéreim, a kicsiktől a nagyok is tanulhatnak! Dávid eljutott arra, amiről Pál apostol a hit érett férfikoraként beszél. Dávid király tanulhatott még egy hitteus Uriástól is! Mi is egymás hite által épülhetünk. Sokszor még idősödő emberek is tanulhatnak a fiataloktól, vagy éppen a gyermekek együgyű ragaszkodásából. Némelykor még az állat ragaszkodása is példa lehet előttünk.

Tőlünk lehet nem vár az Úr hősie s, nagy tetteket, de a hűségnek hősie s kiállásával, a halálig tartó hűséges életvitelünkkel szolgálhatjuk Őt. Ezen hitharcaink közben, ahogy a 37 hős vitéznek győzelmes életet adott, ilyen győzelmet ajándékozhat nekünk is Urunk a Golgota nagy Győztese, Jézus által. Ámen.

A drága áldozat

Alapige: 2Sámuel 24,18–25
Bibliailvasás: 2Sámuel 24,1–17

Milyen áldozatról emlékezzünk meg most? Milyen áldozatról szóljon az igehirdetésben Isten szolgálja vasárnapról-vasárnapra? Nem másról, mint az Úr Jézus Krisztus áldozatáról, Aki nem aranyon vagy ezüstön, hanem az Ő drága vérében váltott meg minket és tett a maga tulajdonává.

Izráel teljes országában a több, mint kilenc hónapig folyó összeírás után három napig tartó dögvész, pestises járványt bocsát csapásként az Úr az Ő népére. Dávid bünt követett el ezzel a népszámlálással, s most ott áll az Úr előtt megalázkodva Arauná szérűjénél, ahol találkozott az Úr öldöklő angyalával.

Az öreg Dávid, akinek utolsó beszédeiről már hallottunk, s akinek hős vitézeiről is megemlékezik a Biblia, valahol elfelejtette, hogy Isten akár néhány vitéz által is csodát tehet, néhány vitéz harcos is elegendő számára, hogy hadseregek torpanjanak meg. Ez a Dávid emberi erőben, katonai létszámfölényben, országa erejében kezd bízni. Az öreg Dávid meginog hitében.

Sok mindent átélt, sok hittapasztalata volt, és megint megtévedt. Bizony ez így van azóta is. Fiatalként, felnőtként is hozhat téves döntéseket az ember, de az is lehetséges, hogy idős korban, öregén is komoly tévedésnek legyen kitéve életünk. A tévedésért fizetni kell. Ára van a bűnnek. Az Ige figyelmeztet: ilyenkor nemcsak magunkra hozhatunk bajt, nyomorúságot, kárt.

Ha valaki elfordul Istentől, gondolja meg, ezzel a családjára is nyomorúságot, bajt és kárt hozhat. Ha Isten mai szolgálói közül bármely lelkipásztor, gondnok vagy presbiter elfordulna Istenünktől, gyülekezeteinkre, egyházunkra és népünkre is bajt és kárt hozna ezzel. A mai politikusok, országvezetők, polgármesterek, tanácsosok felé is szól az Ige: Isten útján járjunk, s ne más utakon! Az egyház történelme sok beszédes példával bír ezzel kapcsolatosan. Ezen igazságok előttünk vannak, s mintha mégsem akarnánk tanulni és okulni!

Dávid életében eltelik kilenc hónap és húsz nap, és hallgat a lelkiismerete. Több idő telik el életében, mint egy gyermek fogantatásától annak megszületéséig, míg végre megszólal a lelkiismerete. Nem tudom, a te életedben ez mennyi idő? De olyan nehezen szólal meg sokszor a lelkiismeretünk! Olyan nehezen látjuk be bűneinket! Jelzésértékű, hogy kevesen vagyunk sokszor a bűnbánati istentiszteleteken, s az úrasztala mellett sincs nagy sokaság. Ugyanolyanok vagyunk mi is, mint Dávid.

Nemcsak időhöz, helyhez, kiszabott ünnepi alkalmakhoz kötődik az, hogy meg lehet vallani a bűnt. A húsz évnél idősebb férfiak összeírásával nem mindenki értett egyet. Figyelmeztették a királyt ezen cselekedete helytelen voltáról, ám a király szava erősebb volt, nem lehetett eltéríteni szándékától. Dávid elmulasztotta a bűnvallást. Hány ilyen elmulasztott alkalom van azóta is?

Amit Dávid kigondolt, eltervezett és végrehajtatott, annak gyümölcse íztelen, keserű lett a szájában. Mire megtudja, milyen sok katonája van, máris ott van Dávidnál Gád próféta az Úr üzenetével. Három büntetési mód közül választhat. Hét esztendeig tartó éhínség, három hónapig tartó állandó menekülés az ellenség elől, vagy három napig tartó dögvész legyen országában. Dávid a harmadikat választja, mondván, hogy inkább essen az Úr kezébe, mert Ő maga irgalmas. Csak ember kezébe ne essen! Nagy az Úr irgalma!

Valamit megsejt Dávid, mégpedig azt, hogy Isten még az ítélet közben is irgalmas Isten. Egyszer csak kimondja majd: – Elég legyen!

Az ember inkább irgalmatlanul cselekszik, ám lehet máshogy is! Az Embernek Fia ma is hirdettei számunkra: „Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek!” (Mt 5,7)

Dávid látja az Isten által megállított öldöklő angyalt, s ekkor Gád próféta szavára elindul Dávid oltárt építeni a jebúsi Arauná szérűjén. Isten látásra és cselekvésre indítja Gád próféta szavain keresztül Dávidot. Isten Igéje ezt teszi velünk is: jó belátást ad. Megajándékoz Igéjének, akaratának megértésével, felébreszti sokszor elaltatott lelkiismeretünket, megmozgatja és jó irányba helyezi életünket.

Szükség van az oltárépítésre, az Úr kiengesztelésére. S mindaz, ami itt történik, a golgotai áldozatra mutat. Isten elhatározta már, hogy véget vet az öldöklésnek. Dávid bűnéért hetvenezren meghaltak. Dávid összeszámoltatta az erős férfiakat, s aztán már jöttek a hírek a halottak számáról.

A történet szerint Dávid nem él a lehetőséggel, amikor a jebúsi Arauná mindent felajánl ingyen, a szérűt, áldozati állatot, fát az oltárra. Dávid már megtanulta a leckét: ötven sekelt fizet mindezekért, nem akar ingyen áldozatot bemutatni. Dávid áldozatot hoz népéért. Amikor hallja a dögvész pusztítását, akkor úgy borul le Isten elé, mint Mózes tette egykoron, kérvén, hogy inkább őt és rokonságát sújtsa, de a népnek kedvezzen! Mennyire megalázta magát Dávid! Őket ne bánts, ők a te nyájad! Inkább engem sújtsjon kezed!

Nehezen jutunk el idáig. A teljes alázat, a teljes odaszánás ma is kedves Isten előtt. Pénzünk feleslegéből még adakozunk is, de mit teszünk, mikor életünkről van szó? A hősök saját életüket sem kímélik. A mi nagy Bajvívónk és Hősünk, Jézus feláldozta magát értünk. Nyomában oly sok mártír vére pecsételte meg az evangélium igazságát, hitelét. Pál apostol nemcsak szavával, de fejének vételével is bizonyosságát adta, hogy kész meghalni Krisztusáért.

Dávidnak nem kellett ingyen semmi. Ő kifizeti az ötven sékelt. Mi sem ingyen váltattunk meg. A Dávid siklusainál drágábban, a Jézus vérén nyertünk új életet.

Hálaáldozatunkkal mi is örömet szerezhethünk Istennek. Mit tegyünk hát? Nyújtsanak a haragosok egymásnak testvéri kezet. Gondoskodjunk a szegényekről, özvegyekről, árvákról, őket látogassuk, karoljuk fel! A félelmes szívűeket bátorítsuk, s a rosszat jóval viszonzozzuk! Ekkor már nem lesz könyvbe zárt betű a szeretet.

Szeretve Istent, szeretve a felebarátot, Istennek áldozatra kész embereiként induljunk az új héten!

Dávid nem mentegeti magát. Nem kezdi magyarázni tettét. Mi annál inkább szoktunk kibúvókat, indokokat felsorakoztatni. Ő *csak* odaborul Isten elé. Az Isten elé járulásunkban ne legyen helye a mi életünkben sem a magunk mentegetésének! Ha megvalljuk az Úrnak bűneinket, Tőle fogjuk a bűnbocsátó, felmentő szót is meghallani. Ezzel az örömmel új emberekként mehetünk tovább.

Az öreg Dávid megtévedt, ám az öreg Dávid hazatalált. Belátta, milyen nyomorúságos, ha Isten vezetése félrekerül. Elengedve Isten kezét, a maga választotta úton járt, és „eltévedt” Isten kegyelmes vezetése által aztán hazatalált. Hadd legyünk mi is ilyen hazatalált emberek!

„Csak vezess, Uram, végig, és fogd kezem!
Míg boldogan a célhoz elérkezem,
Mert nélküled az én erőm oly kevés,
De hol te jársz előttem, nincs rettegés.” (MRÉ 423)

Ámen.

A Genezáret partján

(Lelkigondozói rovat lelkipásztorok részére)

Gyökössy Endre

VIII.

Akarsz-e meggyógyulni hamis gyászból?*

Kint voltál te is halottak napján a temetőben?

Óvatosan magadhoz szorítottad az ősz virágait, hogy össze ne törjék a tolongásban, aztán ott hajlongtál egy sír előtt. Ujjaid gereblyéjével lesimogattad róla a leveleket, és kigyomláztad a gázt, amely egyaránt nő élők között és holtak fölött. Aztán: megszépítetted kissé a halált, virágaiddal eltakarva a nyirkos földet. Majd kissé hátraléptél – kezded összekulcsoltad – és nézted, hogy szép-e? Elég szép-e? Bólintottál az ismerősöknek, és megnézted ölükből virágaikat. Aztán órá gondoltál, amikor még élt... Milyen más is volt akkor! S míg ott álltál: mintha kicsit élt volna.

Valahogy így volt?

Vagy nem mehetél sehova, mert nem tudod, hol a sírja – és fáj, hogy nem mehetél sehova?

Vagy tudad, hogy hol van, de nem volt elég pénzed az útra. És az idén is kopár marad a sír, és nagyobbra nő rajta a gaz.

Vagy minden pénzt megadtál volna – de nem mehetél – mert hát... nem mehetél. Csak emlékeztél. Talán egy kép előtt. Talán este, villanyoltás után, amikor már mindenki aludt – és akkor egy kicsit olyan volt, mintha élne.

Így volt?

Mintha egy kicsit így lett volna.

Rettenetes és édes adomány, hogy emlékezni tudunk. Ezért emlékeznünk – szabad. Az emlékezés nem bűn. A virág a síron sem válik „bűn”-né. A halottak-napi „zarándoklás” sem bűn.

De az evangéliumi hívő ember számára *kevés!* Több is telhetne tőlünk.

Mi történnék, ha a halottak napja után számunkra egy ÉLŐK NAPJA is következne?

Ha halottak napján úgy emlékezünk halottainkról, „mintha élnének”; mi lenne, ha megemlékeznénk azokról is, akik élnek – de számunkra mintha egy kicsit meghaltak volna?!

Mi lenne, ha ugyanolyan komoly szeretettel keresnénk fel őket, amilyennel felkeresünk egy sírt?

Halottak napja alkonyatán két asszony beszélgetett a temető kapujában. Virágot árultak.

– Az egész kertemet beültettem krizantémmal, és a fele megmaradt. Ki veszi ezt meg már tőlem? Halottak napja után?

Bizony ki?

Mi történnék, ha egy evangéliumi hívő férj venne meg belőlük két szép hófehér szálát – a feleségének. Aki él, de kissé úgy, mintha már meghalt volna számára. Kazal virágot kap majd, ha meghal. Életében nem kaphatna két szálát – tisztességnak, örömmek?

* Gyökössy Endre: *Akarsz-e meggyógyulni?* Szent Gellért Kiadó és Nyomda, Budapest.

Halottak napja után „áron alul” is lehet már virágot kapni. Félannyiért kétannyit is vehetnénk az öreg édesanyának, akinek álmában is mozdul értünk a keze. S nekünk ébren sem jut hetekig eszünkbe. Jól van ez így?

Jól van-e, hogy egy evangéliumi keresztény sokszor nehezebben találja meg öreg keresztanyja, vén tanára lakását, mint egy elhagyott sírt a temetőben?

Milyen sokszor és mennyi embernek mondtuk már életünkben: „Soha, de soha nem fogom elfelejteni...” „Örökre hálás leszek...”

Mi történnék, ha egyszer valóban fel is keresnénk őket: a halottaktól megmaradt néhány szál virággal – az élőket! A még élőket. Akik kissé már úgy élnek, mintha meghaltak volna.

Nem olcsó érzelgősség ez! Nem is szívünkre apellál a Lélek, hanem hitünkre. Szeret-eim, akik úgy emlékeztek a halottakra, mintha élnének, emlékezzetek azokra is, akik még élnek; hogy TI éljtek!

Hiszen mi már tudjuk, hogy a temető halottai nem „mintha élnének”, hanem: élnek! Vagy így – vagy úgy. De mindenképpen élnek. Mert az Élet erősebb, mint a halál.

De amíg élnek, addig felkereshetők és megtalálhatók egy „élők napján” pár szál virággal: talán elhiszik, hogy van a mi szeretetünkénél nagyobb Szeretet is – Aki elküldötte értünk Egyszülött Fiát, hogy éljenek Átala ők is.

Mi történnék, ha a temető virágai beszélni tudnának, s mi azt megértenénk? Talán így szólnának:

– Emberek nyelvén a nevem: krizantém. Angyalok nyelvén: „a rossz lelkiismeret virága” Mert az, akinek sírját díszítem, míg élt, soha nem kapott annyi szeretetet, virágot, mint most, az évnek ezen az egyetlenegy napján.

Volna virág, amelyik így beszélne:

„Aki itt fekszik – orvosi vélemény szerint – szívbajban halt meg. De mi tudjuk, hogy a sokféle szeretetlenség miatt szakadt meg a szíve. Ezt kell most nekünk eltakarni...”

Lehet, hogy így beszélne a virágok.

De az Ige biztosan ezt mondja: *Szeretteim, ha így szeretett minket az Isten, nekünk is szeretnünk kell – egymást.* (Jn 4,11) – Hadd tehessük hozzá: *amíg nem késő!*

Íme: az Ige nem érzelmi érveket sorol fel, hanem egyszerűen rámutat: ha így szeretett minket Isten!

Hogyan szeretett hát?

Nem „mintha élt volna”, s „mintha meghalt volna” értünk. Hanem *valóban és egészen értünk élt és értünk halt meg* – Fia, a Jézus Krisztus!

Ezért szabad nekünk úgy emlékeznünk halottainkról, mint akik valóban és „egészen” élnek.

És azért kell az élőkről úgy „emlékeznünk”, hogy – éljenek.

Sok szó esett már a halálról. Kevesebb a halottak napjáról. Még kevesebb az „élők napjáról” De szinte soha nem beszélünk a „gyász”-ról. A halálnak lényünk mély rétegeire gyakorolt hatásáról.

(Arról az „ügynevezett” gyászról, amely a fényképésznek szól, amely első osztályú pompát és harmadosztályú sírt rendel, és kidúlt fejfát hagy maga után – nem is érdemes beszélünk.)

Az igaziról azonban szólanunk kell.

Arról az igaziról, amikor „meg kell a szívnek szakadnia”

Vannak jóakarató és hívő keresztények, akik szégyennek mondják a sírnál a könnyet, és csak a bátor, diadalmas éneklést tartják méltónak Jézus követői számára. Aki ezt hit-tel teszi és teheti már, áldja érte a benne diadalmaskodó Élő Jézus Krisztust. De éppen az ilyen diadalmas hitű tanítvány tudja, hogy nem mindenkinek egyforma a hite. Hogy a könny nem szégyen! Hiszen Jézus is sírt Lázár fölött. Hogy nem illő a hősködés a ko-

porsó mellett és nem jó dolog a fájdalom elnyomása sem. Mert az elnyomott fájdalom valahol másutt buggyanhat ki, például testi betegség formájában.

Nem hitetlenség az még, ha valaki megsiratja édesanyját vagy édesapját, gyermekét. Ha nem szégyen a könny egy pályaudvaron, ahová visszafelé is befutnak vonatok, miért lenne szégyen ott, ahol csak kifelé vezet az út ebből az életből? Hiszen *Boldogok a sírók, mert ők megvizsgáltatnak* (Mt 5,4). Inkább az a kérdés: tudunk-e vigasztalni és vigasztalódnival – az Úrban?

Mert van olyan gyász is, ami mögött már bizonyos lelki rendellenességet érzünk, s ezen túl hitetlenséget.

Egy szép és fiatal édesanya gyönyörű kislányát veszítette el. Ez a kislány volt a „mindene”. Bevallása szerint „halálosan” szerette – ez meg is felelt a valóságnak. Majd megörlött a kislány halála után. Idegkezelésen ment át, majd a lelkigondozóhoz került.

A lelkigondozói beszélgetések folyamán kiderült, hogy a kislány szinte megszólasig hasonlított édesanyjához. Kiderült az is, hogy az édesanya saját fiatalságát, önmaga tükörképét szerette benne. Önmaga jobb, szebb, javított kiadását. Az önszeretetének volt ez igen finom, rejtett formája.

A lelki azonosítás miatt történt, hogy nem „majd-belehalt”, hanem majd „vele-halt” lányával. Hosszú beszélgetések alatt szeretettel és tapintattal kellett szétooperálni a két lelket. Lemetszegetni az édesanyát önszeretetének erről a beteg gyászáról.

Az „azonosulásnak” olykor egészen döbbenetes formáival találkozik a lelkigondozó.

Egy idősebb leány, aki özvegy édesapjával élt, s csak apjának élt, annyira azonosult lelkileg vele, hogy amikor édesapja meghalt, halála után hat hónappal „megvakult”. Szemorvosok véleménye szerint a szemének semmi baja nem volt, s a leány mégsem „látott”

Kiderült, hogy édesapja halála előtt valóban megvakult. Lányánál a pszichikai vakóságot a tudatalatti identifikáció, azonosulás okozta. Hosszú pszichológiai kezelés, lelkigondozói ráhatás, végül az Úrban való feloldódás kellett ahhoz, hogy újra lásson, és bekapcsolódjék az életbe.

Nem egyszer szélesíti ki és mélyíti el – szinte betegesen – a gyászt a rejtett bűntudat vagy adósságézés.

Egy asszony házastársa halála után szinte múzeumot vagy inkább mauzóleumot rendezett be férje szobájában. Órákig ült ott férje képe és használati tárgyai előtt, amelyről még a port sem volt szabad letörölni.

Már-már az örület határán mozgott ez a „kegyelet”, amikor lelkigondozóhoz került. A nagyon lassan előrehaladó beszélgetések egyikén aztán kiderült, hogy férje – halála előtt – szemrehányást tett neki:

– Nem törödsz te velem!... – S mert férje vádjában volt némi igazság, a váratlan és gyors halál kalapácsként verte bele ezt a vádoló, szöges mondatot. Isten valóban és legtöbbször nem a bűnért, hanem a bűnnel büntet.

Csak a teljes bűnbánat és bűnbocsánat szabadította fel az asszonyt az örületes „kegyelet” és már-már jelentkező következményei alól.

Éppen ezért mertük leírni az előbb: sok krizantémnak inkább az a neve: „rossz lelkiismeret virága”

Be sok túl-drága és túl-díszes síremléket nem is márványból, hanem a megrendelő lelkiismeret-furdalásából faragtak a kőfaragók...

Bárcsak észbe kapnánk, és még életében szeretnénk azt, akit majd egyszer el kell temetnünk!

Alkalmi prédikációk

Temetési igehirdetés

Csiki Mihály Levente

Kőródszentmárton

Az Úrra nézni szüntelen

Alapige: Zsoltárok 16,8

Gyászoló testvéreim, végtiszteességet tevő gyülekezet!

A koporsó mellett megállva egész valónkat áthatja az elmúlás valósága, amely félelemmel, fájdalommal, könnyel, keserúséggel tölti el szívünket. És e percekben sokszor nem halljuk meg az emberi szót, a biztatást, mert mindent elfoglal a bánat.

De amint a felhők fölött tudjuk, hogy ott ragyog a nap a maga teljes fényességében, úgy bánatunk felhőin túl is, gyászoló testvéreim, ott ragyog az isteni megtartás, amely vigasztalásra hív bennünket, amely kész arra, hogy beragyogja életünket. Lehet, a biztató szót csak napok, hetek vagy talán évek múlva tudjuk valóban megérezni és elfogadni. Ez azonban csak akkor történhet meg, ha hittel Istenhez fordulunk.

Tekintsünk most e gyász szomorú perceiben a mi Istenünkre, aki Szent Igéje által az élő reménységet akarja munkálni szívetekben, azt a reménységet, amely megtart az örök életre, tekintsünk úgy Istenünkre, mint ahogyan elhunyt asszonytestvérünk cselekedett: szüntelen. Az Úrra való odafigyelésünk számunkra nem csak odapillantás kell legyen, és aztán továbbmegyünk nagyvilági kívánságaink megvalósításában, ne csupán a nehézségben, hanem az örömben is, ne csak kéréseinkkel forduljunk Istenünkhöz, hanem hálaadással is. Mert erre int a Szentírás tanítása: az Istenre való szüntelen tekintésre. Boldog ember az, aki így tud járni e földi életúton, mert akinek ez életében valósággá válik, az megtapasztalja Isten csodálatos áldásait, jelenlétét a nehézségek közepette is. Szeretett asszonytestvérünket sem a betegség, sem a munka nehézsége nem távolította el az Úr szavától, mindig kereste az Úr közelségét, az Ő szavát, ünnepnapokon, vasárnapokon, a csendes otthoni bibliaolvasás perceiben az Úr törvényére, akaratára tekintett. Az emberekben, főleg akiket szeretünk, mindig keresünk valamilyen követni való dolgot, cselekedetet. Legyen számunkra is ez a cselekedet követendő. Most, amikor a koporsó mellett állunk, de életünk minden napján is: az Úrra néztem szüntelen, az élet Urára, a vigasztalás Istenére.

A zsoltáros átérzi azt, hogy Isten mellette van, bármikor megfoghatja a kezét, bármikor hozzá fordulhat, rá támaszkodhat. Nagy megnyugvást jelent ilyen bizonyosságban élni, hogy tudom azt, van, akiben bízzak, van, akihez forduljak, van, aki meghallgassa panaszom, aki letörölje könnyeim. Mi most azt érezzük, elvesztettük azt, aki mellettünk volt, aki lelki támasza, bátorítója volt a családnak. De Isten vigasztaló szava szólít, hogy az elválás nem örökre szól, mert van viszontlátás Isten dicsőséges országában, van fel-támadás. Ne a reménytelenség felhőjébe burkolózzunk, hanem reménységgel tekintsünk Isten országára! Ne úgy nézzünk asszonytestvérünkre, mint aki tőlünk ment el, hanem mint aki előttünk ment, mint aki élte: „Az Úrra néztem szüntelen; mert jobb kezem felől van, meg nem rendülök.”

A zsoltáros tudta, hogy az Úr mellett nincs helye a félelemnek, a megrendülésnek, hanem az Úr közelében biztonságban lakozhat. Ezzel a megnyugvással, bizakodással élt

és költözött el szeretett asszonytestvérünk. Munkálja az Úristen bennünk is ezt a feltétlen bizalmat, s erősítsen nap mint nap annak tudata, hogy Ő velünk van, fogja a kezünk, úgy gyászunk hordozásában, mint az öröm pillanataiban.

Asszonytestvérünk így élte életét: „Az Úrra néztem szüntelen; mert jobb kezem felől van, meg nem rendülök”, s ez az élet példa legyen jelen közöttünk és munkálja bennünk is a vigasztalást!

A feltámadás boldog reménységében búcsúzunk Tőle. Isten veled. Isten velünk! Ámen.

A 2013-as szovátai egyházkerületi lelkeszi értekezleten elhangzott prédikációk

Kali Tünde

Ludas-telep

Változatok el a ti elmétek megújulása által...

Alapige: Róma 12,2

Szeretett barátaim, szolgatársaim!

Nemsokára előadást fogunk hallani a lelkeszkép változásáról. Már nagyon kíváncsi-an várom. Elgondolkodtam azon, hogy milyen gyorsan változik a világ és a világgal együtt én is. Azzal kezdődött két éve, hogy elajándékoztam pár ruhámat, mert el akartam kerülni a hátulról líceum, előlről múzeum effektust. És, ha csak a külső, a fizikum megváltozásával elintéződött volna minden, meg is lennék elégedve. De engem sem került el az a furcsa érzés, amelyről Dante így ír: „az emberélet útjának felén, egy nagy sötétlő erdőbe jutottam...” Egyszeribe csak rádöbentem, hogy az emberélet útjának felén tartok, ott, ahol az ember megáll, visszanez és összegez: Isten segítségével itt vagyok: kegyelem, hogy ezt és ezt meg tudtam valósítani, kegyelem, hogy egészségesek vagyunk, kegyelem, hogy szeretjük egymást... Aztán az embernek előre kell néznie: emberileg nézve még ennyi és ennyi út áll előttem, még érzek magamban elég erőt, hogy ezt és ezt megvalósítsam...

Nincs abban az emberben bölcsesség, aki ezzel nem számol.

Igen, számolnom kell egyrészt a testem **fizikai változásaival**, másrészt számolnom kell egyfajta **lelki, értékrendbeli változással** is. Nemrég a 20 éves érettségi találkozón vettem részt. Egy volt osztálytársam nagyon büszkén mesélte, hogy Ő semmit, de semmit nem változott az érettségi óta... S hát még nincs felesége, van ugyan barátnője, de egyedül él. Miről is van itt szó?

Ez az ember egész jó esélyekkel kezdte az életet, rendezett szülői háttér, városi iskola, és az elmúlt 20 év alatt ő semmit, de semmit nem változott. Ugyanazt próbálta 20 éven keresztül megőrizni, ami volt, amit kapott, ami melé indult. És ez az ember szinte negyvenévesen még mindig ott tart, ahol tizenhét évesen. Hm... Ki tudja? Talán meg van elégedve azzal, ahogy van, talán sokat dolgozott, hogy megtartsa az a szintet, azt az életszínvonalat, ahogyan él, és attól fél, hogy a változás túl sok munkába, lemondásba s még ki tudja, mibe kerülne...

De lássuk: mire biztat az Ige, mire kér Pál apostol.

Ne szabjátok magatokat e világhoz – vajon azt kéri Pál, hogy dugjuk homokba a fejünket, és ne vegyünk tudomást a bennünket körülvevő világról?

Két éve szinte havonta feljártam Kolozsvárra, a reggeleket szerettem azzal indítani, hogy beültem a Teológiára, a précesekre. Többször is megtörtént, hogy első-, másodéves diákok préceséről olyan érzéssel távoztam, mintha legalább száz évet visszamentem volna az időben. Egy mesterkéltséggel, régies teológiai nyelven mondták el a nagyon emelkedett précesüket, mintha nem is a 21. században élnének, s visszatérve a szobájukba, mintha nem is dobnák le magukat azonnal csettelné, blogolni, neten szörfözni a laptopjuk elé... Nem, Pál nem erre akar biztatni, nem azt várja el tőlünk, hogy magunkra véve a palástot, valami „ántik patinát” is öltünk magunkra, és azt sem várja el, hogy ne éljünk a fejlődés adta lehetőségekkel. Pál azt mondja, hogy **ne szabjátok magatokat ehhez a világhoz.**

Múlt héten Korondon egy szabó műhelyébe látogathattam el a helybéli unitárius lelkész kolleganóm kíséretében. Láttam az egyik asztalon a bácsi szabászmintáit, és próbáltam arra következtetni, hogy hogyan dolgozik: egyszer méretet vesz a kliensről, aztán kiválasztja a modellt, aztán előveszi a szabászmintát, kiteríti, és a méret szerint, a mintához igazodva kiszabja az anyagot.

Szeretett szolgatársaim: nagy kérdés, hogy milyen szabászmintához igazítom az én életemet. Ki az én mintám, a modellem? Kihez szabom magam, ki szabja meg, hogy mit kell, vagy nem kell tennem? Kinek akarok megfelelni?

Változatok el a ti elmétek megújulása által...

Ha most itt pár perc alatt egy közvélemény-kutatást végeznék a **változás és az újulás** témakörében, biztosan legalább 3 csoportra oszlanánk. Lennének olyanok, akik lelkesen üdvözölnék a változást, telve lelkesedéssel, aztán lennének olyanok, akik bölcs megfontolásra intenéek, és végül lennének olyanok, akik teljesen elutasítanák a változást.

Szeretett testvéreim: akarjuk vagy nem, örülünk neki vagy sem, bizony mindannyiunknak meg kell küzdenünk hol a változásért, hol a változással szemben. Mindkettő stresszel és komoly lelki munkával jár.

Kérdés, hogy hogyan viszonyulok a változáshoz: **hogyan fogom fel a változást.**

Tekinthetem tehernek és küzdhetek ellene, de tekinthetem Isten ajándékának, egy lehetőségnek is akár. Vajon akar-e az én Istenem olyan terhet rakni a vállamra, amelyet ne hordozhatnék el? Az én Istenem a korlátlan lehetőségek Istene. Minden helyzetből a legjobbat fogja kihozni, mert kiválasztott, mert szeret, mert értékes vagyok számára, annyira, hogy ő már odaadta értem a legértékesebbet: Jézust.

A kolossébeliekhez írott levél 4,23-ban ez áll: „megújultatok pedig a ti elméteknek lelke szerint”. Eszembe jut, hogy mit kért Dávid az **51. zsoltárban: az erős lelket újítsd meg bennem.** Vajon Dávid érezte, hogy egyedül nem megy ez a változás, bármennyire meg akart volna változni? Olyan ez, mint amikor az ember éjszaka megébred: vissza akarok aludni, de nem tudok, ettől ideges leszek, és reggelre még fáradtabban kelek... Meg akarok változni, el akarok hagyni egy-egy rossz szokást, de egyedül nem tudom, csak idegesít a saját tehetetlenségem és még inkább belebonyolódom. **De fontos, hogy fájjon** az, amiben most vagyok, és igazán akarjam a változást. Sokszor nem tudok egyedül megoldani dolgokat. Nem tudom: talán nem vagyok rá még kész, vagy nem kértem hozzá Isten Szentlelkének erejét. Amikor megérek ahhoz, hogy Isten elvégezzen bennem vagy körülöttem egy-egy változást, és amikor adja is hozzá az Ő Lelkét, akkor, és csakis akkor (nem hamarabb és nem később!) – magától (és nem az én erőlködésem hatására!): megtörténik a változás. Hogy mondja Reményik Sándor? **Ez a magától: ez a kegyelem.**

Végül pedig figyeljünk a következő üzenetre: **hogy megvizsgáljátok: mi az Istennek, jó, kedves és tökéletes akarata.**

Nagyon fontos elidőzni emellett a szó mellett: megvizsgáljátok. Vizsgálni: azaz időt szánni rá, meghallgatni, körbejárni, odahajolni, lehajolni az Igéhez alázattal, a cipőt lehúzni, kezet mosni, mielőtt hozzányúlnék. Uram: ez a Te akarod az én életemre, a rámbízottak életére, a családom, a gyermekeim életére vonatkozóan? Hát az egyházam, a népem, a nemzetem életére vonatkozóan? Mit kell nekem cselekednem?

És a vizsgálatot gyakran kiegészíti a konzultáció is. Nem kell szégyellni a tanácsot, az útbaigazítást, nem kell szégyellni véleményt kérni: most élem a változást, benne vagyok, elborít. Talán a párválasztás előtt állsz és az ijeszt meg, talán éppen attól félek: elég jó anya vagyok-e. Vagy az üres fészek, az elengedés fájdalommal visel meg, özvegy lettem... Vagy segítség: hova lett az egyházmegyém? Veszélyben a nyájam!

Három pozitív töltetű jelzője is van Isten akaratának: jó, kedves és tökéletes. Isten akarata jó vagy kedves, de ha sem nem jó, sem nem kedves számomra, fogadjam el: Isten akarata akkor is tökéletes!

Így jutunk a változás megéléséhez erőről-erőre (Zsolt 84). Az ilyen ember, még ha megviselik is saját változásai vagy a világ változása, „átmenvén a Siralom völgyén, forrássá teszi azt, bizony áldással borítja el korai eső.” (Zsolt 84) Ámen.

Kozma Zsolt

Kolozsvár

A régi és az új

Alapige: Ézsaiás 43,3.15–21

A múlt és a jövő időszorításában élünk, a szempillantásban vagy a már-már elmúló év napjaiban. Ebben a jelenben pedig sokszor menekülünk attól, hogy gondolkozunk, mert a jelen értékelése és a jövő latolgatása, maga a gondolkozás gondot jelent, ez pedig kellemetlen. A 43. rész próféciája viszont éppen a *most* időhatározóval kezdődik, ami ott, akkor, a babiloni száműzetés utolsó éveit vagy hónapjait jelenti. Álljunk be a prófécia jelenébe és legyünk annak meghallgatói!

I.

A múlt és a jövő a felolvasott alapigében úgy jelenik meg, mint *régi és új*. Megtörtént a tisztségek megújítása egyházkerületi, egyházmegyei, lelkészértekezleti szinten, de az újak mellett itt vannak a régiek, és – valljuk be – ők nemcsak közöttük élnek, hanem valamiképpen bennük is. Ilyen feltételekkel várjuk, és kell fogadnunk tőlük, magunktól, az újat.

Szabad nekem azt, amit múltként és jövőként említettem, azt, amiről Ézsaiás ír, a régít és az újat *történelemnek*, illetve *próféciának* neveznem. Izráelnek válságos évei után, *most*, a száműzetés utolsó időszakában szólaltatja meg Isten a prófétát. A címzett az a nép, amely elvesztette önértékelését, talán le is mondott magáról, ponttá zsugorodva látja létét, hogy aztán végleg leradírozzák a népek, a birodalmak, az eszmék térképéről –, hogy az egyház teljesen világgá váljék.

1. *A történelem.* Ézsaiás szövegeiből kevés történelmi háttérrel olvashatunk ki, de itt mégis megjelenik a régmúlt: A tenger (bizonyosan a Vörös-tenger) hullámai között úton és ösvényen járt a nép, majd a pusztában és a kietlenben ismét rátalált az útra. De ha a próféta erről beszél, akkor mit jelent az, hogy mindegyre a jelenben nem szabad emlékez-

ni? Miért hozza föl népe történelmének ezt a mozzanatát? Nehéz erre válaszolni, nehéz itt a prófétát igazolni. Folyamodjunk talán a kezünkben levő két fordításhoz, tegyük különbséget az *emlékezni* (Károli) és az *emlegetni* (Új ford.) között! Kell emlékezni arra, hogy velünk „ez is, az is megesett” (Reményik), annak ellenére, sőt éppen azért, mert egyesek ki akarják mosni agyunkból a történelmet. De ne emlegessétek, ne siránkozzatok és kerüljétek az öndicsőítést, mert mindaz, ami volt, a régi (az egyiptomi szabadulás) olyan múlt, amely annak árnyékába kerül, ami lesz, s ez a száműzetés vége.

Igen, emlékezzünk arra, hogy voltak lánglelkű reformátoraink, bölcs fejedelmeink, tudós bibliafordítói. Arra is, hogy volt Egyiptomunk és Babilonunk: talán az ellenreformáció, vagy a 40–50-es években, az immár múltnak tekinthető önkényuralom idején. És voltak bűneink: a sivár, sivatagos racionalizmusunk, a belső (azaz egyházi) szekularizációnk, oktalan behódolásunk, bálványimádásunk az említett rendszer idején. Ezekről a próféta nem beszél, de annál inkább szó van a zsoltárokból, a történeti credókból (78., 105., 136. zsoltár). Sajnos, Izráel történelmében sokszor magunkra ismerünk: mint Izráel, mi is párttűző, keménynyakú, szövetségsgőzű nép voltunk. Emlékezzünk ezekre, de ne emlegessük, mert most készül az új, egyházunk, egyházkerületünk jövője, ami ugyanaz lesz, mint ami volt, és mégis más, mégis új.

2. *A prófécia a jövőre néz, az újra.* Izráel még Babilonban van, a közelmúlt a jelen letargiáját táplálja, és úgy látja, hogy a jövő csupán a múlt szakadatlan folytatása – emberi vízszintes gondolkodás ez, és mi sem tudunk szabadulni tőle. Kérdéseink vannak (vannak?): A közeljövőben milyen lesz az új egyházvezetés? Mit várhatunk az egyházkerületi, egyházmegyei, lelkészértelmezési új tisztségviselőktől? Sokszor csupán a szkepticizmus és a reménykedés kettőssége szerint ítélezzünk: minden marad a régiben, mert az újak, személy szerint magukban hordozzák a régit. Vannak új jelek az egyházvezetésben, vagy máris kiábrándultunk? Mert hát nem lesznek Bethlen Gáborok, Károli Gáspárok, legalábbis méreteik szerint nem. Elég nekünk, hogy új egyházgazdálkodási kísérleteink vannak? Elég az, hogy új teológiai tanári nemzedék jött és „jön fel”? Elég, ha megerősödik szolgálatunkban az igehirdetés súlya? Bízunk kell, hogy ez így van és így lesz! De elég ennyi?

II.

A prédikáció vége felé járok, de amit eddig mondtam, még csupán bevezetés, mert Istennek az alapigéből kicsengő fő üzenetét még nem adtam át. Ez pedig így kezdődik: *Én vagyok az Úr...!* (3.15. vers). Isten velünk együtt járta a történelem útjait, vállalt minket a szenvedésben is, egészen a kereszthalálig. A latin mondás keresztyén olvasata ez: *Isten történelme az élet tanítómestere.*

Beszéltem már a történeti gondolkodás egyik síkjáról, az egyiptomi szabadulásról. Van egy másik is, ami Izráel számára új, Istennél azonban bevégezett. Ő váltságul adja Egyiptomot, Kúst (Etiópiát) és Sebát népe helyett. Álljon előttünk két térkép! Ez a három ország nem tartozott a babiloni birodalomhoz, az őt követő Perzsia azonban bekebelezte. Persze a szemléltetés a képes beszéd eszközével történik, de a háttérben valóságos történés áll: Isten váltságpénzért „odaadta” Perzsiának ezt a három országot (pontosabban Seba egy részét) és az új hatalom hazaengedte a száműzötteket. Isten számára drágább volt az ő népe, mint ez a három ország. Mi, Isten újszövetségi népe, az egyház „nem veszendő holmin, ezüstön vagy aranyon... hanem drága véren” váltattunk meg (1Pt 1,18–19). Megfogyatkozott önbecsülésünk, szárnyaszegett jövőképünk helyett Isten új „ön”-értékelő, világos holnaplátó szemlélettel akar megajándékozni.

A prófétálás pillanatában Izráel számára mindez csupán ígéret volt, de Istennél már el volt határozva (odaadta, perfektum). Amikor a tisztségviselőket beiktatták hivatalukba, bizonyára *bizalmat* kértek attól a közösségtől, amelyben megkezdték szolgálatukat. Adjuk is meg nekik. De az Istenbe vetett *hit* több mint bizalom: szívbeli bizalom, de ennek alapja annak a biztos ismerete, hogy Isten egyszer s mindenkorra mellénk állt.

Továbbgondolva ezt az alapigét, meg kell hallanunk még egy olyan üzenetet, amely nem köthető a felolvasott Ige szavaihoz. Isten a jövőben mindent megtesz értünk, de a mi részünkről azt várja, hogy sok minden *régiről* lemondjunk és legyünk készek „megváltozni elménk megújulása által” (Róm 12,2), és így elfogadni és munkálni jövőnket.

A változások előtt közvetlenül, mintegy 23 évvel ezelőtt írtam le a mondatot: Isten markából nő ki a jövő, mintegy továbbgondolva az ézsaiási Igét: markomba metszettek fel téged (49,16). Egyházkerületünk, egyházmegyéink, lelkeszertekezleti közösségeink életében is lesznek vörös-tengeri hullámok, sivatagos utak, külső, sőt belső akadályok is, de biztosaknak kell lennünk, hogy Isten reánk nézve is elmondja: „Én vagyok az Úr, Teremtőd, Királyod”, múltaddal igazolom jövődet. Ezért halljuk meg a rész első verseit is: „Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak, enyém vagy! Amikor vízen mész át, én veled leszek, és ha folyókon, azok el nem borítanak, ha tűzben jársz, azok nem égetnek meg, és a láng nem perzsel meg. Mert én vagyok az Úr, a te Istened.” (43,1b–3) Ámen.

Az éhség botránya

France Lesprit francia újságíró nő mondta el jó néhány éve, mit látott a világ egyik legszegényebb országában, Bangladesben:

Néhány nappal ezelőtt láttam, hogy egy fiú fekszik a járdán; mellette üres bádoggányér hevert. Nem volt ebben semmi különös, hiszen itt, Daccában több száz ilyen szegény van. De ez a fiú egy csomó szemét közt vergődött. Körülötte hollók ugráltak, nyilván a fiú halálát várták. Kiálló bordáit fekélyek borították. Csontvázzá lesoványodott karjai gennyes sebekkel voltak telis-tele.

Lehajoltam hozzá, hogy adjak neki valamit enni. Visszautasította. Ő már eljutott arra a pontra, amikor minden mindegy, és még enni sem kíván az ember. Elvittem őt a Haldoklóck Otthonába, melyet Teréz anya nővérei, tartanak fenn. Már késő volt. A következő napon meghalt a fiú egy jajszó nélkül.

Fel kell tennünk magunknak a kérdést: miért kellett ennek a daccai fiúnak meghalnia? Miért kell ebben a fővárosban naponta legalább kétszáz embernek éhen halnia?

Igen, miért kell millióknak továbbra is éhezniük a világon?

Illusztráljuk ezt a következő kis történettel: Adva van egy ötgyermekes család. A szülők elhatározták, hogy elutaznak szabadságra. Azt mondták a legidősebb fiúnak: „Itt van 100 márka élelemre.” Alig tették ki a lábukat a szülők, a legidősebb fiú máris 80

márkát tesz el magának és így szól négy testvéréhez: „Kerékpártúrára megyek a barátaimmal, de hogy nektek is maradjon valami, tessék, itt van 20 márka.”

Hát nem tolvaj ez a fiú, ha magának tartja meg azt is, ami mindnyájuké?

Mi, a világ gazdag országainak polgárai semmiképpen sem dobhatunk rá követ. Ugyanis annak ellenére, hogy az egész emberiségnek csak 20%-át tesszük ki, a világ összes javainak mégis a 80%-át mi élvezzük.

(P. Lefèvre: *Tanít az élet*)

Vendéglátás

III. Amadé savoyai herceg híres volt visszahúzódó, szolid életmódjáról. Fejedelmi körökben rossznéven vették túlságos egyszerűségét. Ezt a nyugatrómai császár egy alkalommal tudtára is adta egy diplomatája útján, aki Savoyába látogatott. Az uralkodó kifogásolta, hogy a herceg ritkán tart fogadásokat, estélyeket és bálakat. A herceg tudomásul vette a kifogásokat de nem szólt semmit.

A főudvarmester, aki tudott erről a panaszról, elvezette a diplomatát a hercegi palota egyik termébe. Negyvenöt szegény ült itt egy asztalnál. A főudvarmester elmondta, hogy a herceg pontosan kiszámítja, mennyibe kerülnének neki a multságok, bálók, fogadások, és azt a pénzt a szegények táplálására, segélyezésére költi. Udvaroncai előtt szokta mondani, hogy a szegények táplálása, segélyezése neki több örömet szerez minden mulatságnál. Ebből nagyobb haszna van az országnak is és neki magának is!

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László

Főszerkesztő: Jenei Tamás

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa

400079 Cluj/Kolozsvár, str. I. C. Brătianu/Király u. 51.

Tel: 0264-592453; Fax: 0264-595104; Email: belmisszio@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület

Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában

Felelős vezető: Dávid Zoltán

Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos

Olvasószerkesztő: Salamon Emese

Számítógépes szedés, tördelés: Nagy Andrea

ISSN 0254-4458

Siklós József

Samáriai asszony

Mindent megmondott, amit cselekedtem!
A kútnál tőlem kért vizet,
élő vízzel Ő kínált meg engem.

Nem kérdem többé: Melyik a szent hely,
ahol az ember Istenét imádja.
Tudom a titkot: Rátaláltam a Messiásra!

Mindig új kalandra űzött, hajtott
izgága vérem. Most pedig futok,
hogy új titkomat mindenütt elbeszéljem!

Nincs már szívemnek szégyellt homálya,
gyötrő kérdőjele. – Siessetek!
Itt jár, ti is találkozhattok Vele!